

PrO Stadskanaal en Ubbo Emmius
Samen compleet

Businesscase

van de overdracht van

de School voor **Praktijkonderwijs Stadskanaal**
aan

Ubbo Emmius scholengemeenschap in Stadskanaal

Versie	Datum	Doel / versie
1.0	21 september 2015	Eerste bespreking Raden van Toezicht
2.0	15 oktober 2015	Voorgenomen besluit bestuurders

1. Inhoudsopgave

Hoofdstuk	Inhoud	Pagina
1	Inhoudsopgave	2
2	Inleiding	3
3	Samenvatting en conclusies	3
4	Algemeen	5
4.1	Strategische verantwoording	5
4.2	Bestuurlijke keuze	5
4.3	Bevoegdheid Raden van Toezicht	6
4.4	Statuten	6
4.5	RPO en fusietoets	6
4.6	Identiteit	6
4.7	Organisatorische inbedding	7
4.8	Naamgeving	7
4.9	Juridische basis voor de personele overdracht	7
4.10	Bezwaar	8
4.11	Arbeidsvoorwaarden	8
4.12	Flankerend beleid	8
4.13	Overlegverplichting	8
4.14	Individuele gesprekken	9
4.15	Tijdpad personeel	9
4.16	Communicatie	9
4.17	Samenwerkingsverbanden	10
4.18	Gemeente Stadskanaal	10
4.19	Praktische zaken	10
4.20	Tijdpad overdracht	11
5	Ubbo Emmius	12
5.1	Inleiding	12
5.2	Organisatiekenmerken	12
5.3	Identiteitskenmerken	12
5.4	Onderwijsaanbod	14
5.5	Personeel	15
5.6	Financiën	17
5.7	Huisvesting, inventaris en exploitatie	19
6	School voor PrO Stadskanaal	20
6.1	Inleiding	20
6.2	Organisatiekenmerken	20
6.3	Identiteitskenmerken	21
6.4	Onderwijsaanbod	22
6.5	Personeel	25
6.6	Financiën	27
6.7	Huisvesting, inventaris en exploitatie	30

7	Een doorkijk na 1 januari 2016	31
7.1	Behoud zelfstandigheid en eigenheid	31
7.2	Bestuur en management	31
7.3	Medezeggenschap	31
7.4	Ondersteuning	31
7.5	Onderwijskundige meerwaarde	31
7.6	Personeel en werkgelegenheid	32
7.7	Bedrijfsvoering	32
7.8	Perspectief van de krimp	32
7.9	Vereveningssysteematiek bekostiging praktijkonderwijs	33
7.10	Beleid Samenwerkingsverband Groningen Ommelanden	35
8	Bijlagen	36
8.1	Intentieverklaring	36
8.2	Toelichting op de strategische keuze tot overdracht vanuit maatschappelijke ontwikkelingen	37

2. Inleiding

Begin juli 2015 hebben de bestuurders van de Stichting School voor Praktijkonderwijs te Stadskanaal en de Stichting Ubbo Emmius¹ de intentie uitgesproken om de School voor Praktijkonderwijs Stadskanaal (PrO²), per 1 januari 2016, onder te brengen bij de Stichting Ubbo Emmius (zie intentieverklaring in bijlage 1). Daarmee ontstaat een volledig voortgezet onderwijsaanbod voor de regio Stadskanaal onder één bestuur, vandaar de subtitel van deze businesscase *Samen compleet*.

In deze businesscase wordt inzicht gegeven in de actuele stand van zaken in beide organisaties m.b.t. het onderwijs, het personeel en de bedrijfsvoering. Ook wordt vooruit gekeken naar de organisatie vanaf 1 januari 2016.

3. Samenvatting en conclusie

De conclusie uit deze businesscase is dat *Samen compleet* bijdraagt aan de continuïteit van het praktijkonderwijs in de regio Stadskanaal en dat beide organisaties over voldoende draagkracht beschikken om deze stap te kunnen zetten. Hiermee nemen beide besturen hun maatschappelijke verantwoordelijkheid voor de kwetsbare doelgroep in het praktijkonderwijs.

Pro is na een zeer onrustige periode in de loop van 2015 in rustiger vaarwater terecht gekomen. Dat was ook nodig; de school was in 2014 door de onderwijsinspectie aangemerkt als zeer zwak. Onder leiding van een interim directeur-bestuurder en met een forse financiële investering, is de onderwijskwaliteit op orde gebracht. De school zit weer in het basisarrangement van het inspectietoezicht en de exploitatie is in evenwicht. De gebleken kwetsbaarheid van de school als eenpitter is een belangrijke reden voor de overdracht naar Ubbo Emmius.

Ubbo Emmius scholengemeenschap is een robuuste organisatie. De school zit in het basisarrangement van het inspectietoezicht en heeft haar bedrijfsvoering op orde. Op 1 augustus 2015 is het vo van Noorderpoort overgenomen (1000 leerlingen). Samen met de overname van PrO betekent dit een forse toename in korte tijd, waarmee de sturing en planning & control een belangrijk aandachtspunt zijn.

De effecten van de overdracht zijn voor Ubbo Emmius relatief beperkt. Voor PrO heeft de overgang meer gevolgen; de zelfstandigheid van de school wordt immers opgeheven. De korte lijnen binnen de organisatie worden vervangen door een inbedding binnen de structuur van een groter geheel. Dat heeft plussen en minnen!

Door PrO als aparte school onder het bevoegd gezag van Ubbo Emmius te brengen blijft een zo groot mogelijke zelfstandigheid behouden, terwijl tegelijkertijd kan worden meegelift op de voordelen van een grotere organisatie. Dit onder andere op het gebied van de kwaliteitszorg, personeelszaken en facilitaire ondersteuning.

Met het samengaan wordt geanticipeerd op de verwachte krimp van zo'n 25% van het aantal leerlingen in de komende 10 jaar. Onder ze omstandigheden is het van groot belang om de kwaliteit van het onderwijs op peil te houden en de bedrijfsvoering efficiënt in te richten. Kortom PrO en Ubbo Emmius zijn gebaat bij een bundeling van krachten!

¹ De statutaire naam luidt: Stichting voor PC/RK Voortgezet Onderwijs te Stadskanaal/Onstwedde/Veendam/Winschoten

² In deze businesscase wordt de School voor Praktijkonderwijs Stadskanaal aangeduid als PrO.

4. Algemeen

4.1 Strategische verantwoording

Medio 2015 hebben de besturen van PrO en Ubbo Emmius uitgesproken dat zij het als hun maatschappelijke verantwoordelijkheid beschouwen om het onderwijsaanbod van praktijkonderwijs Stadskanaal en overig voortgezet onderwijs in de regio onder één bestuur te brengen en wel onder dat van het bestuur van Ubbo Emmius. Dit is mede ingegeven door het perspectief van krimp in de regio. Het is hun overtuiging dat met het samengaan de continuïteit van het aanbod het beste gewaarborgd wordt, dit het onderwijs ten goede komt en voordelen in de gezamenlijke bedrijfsvoering kunnen worden behaald. Hierbij kan concreet gedacht worden aan:

- het verbeteren van de aansluiting tussen de verschillende onderwijssoorten en het creëren van betere doorstroommogelijkheden voor leerlingen;
- bredere kwaliteitszorg;
- kennisdeling en gezamenlijke onderwijsontwikkeling;
- deskundigheidsbevordering in een breder verband;
- personele mobiliteit;
- het optimaliseren van good governance: bestuur en toezicht krachtiger vormgeven binnen één organisatie
- het verbreden van de draagkracht in het management;
- het spreiden van de overheadkosten over een groter aantal leerlingen. Dit inclusief de onderdelen waar de organisatie (gedeeltelijk) eigen risicodragers voor is (ziekte en arbeidsongeschiktheid, werkloosheidsuitkeringen);
- door de schaalgrootte beter bestand zijn tegen de effecten van de krimp in de regio;
- professionelere interne dienstverlening op het gebied van o.a. p&o, facilitaire dienstverlening, ict en huisvesting.

Ook spelen diverse externe ontwikkelingen een rol die pleiten voor het bundelen van de krachten. De belangrijkste zijn de recente invoering van passend onderwijs (lwoo en praktijkonderwijs) en de diverse veranderingen in het sociale domein (overheveling van taken naar het gemeentelijk domein: participatiewet, wmo en jeugdzorg). In bijlage 2 worden deze ontwikkelingen uitgebreid toegelicht. Als aanbieder van een compleet onderwijsaanbod is Ubbo Emmius (inclusief PrO) een partner van gewicht op dit speelveld!

Bij een zelfstandig voortbestaan van PrO neemt de kwetsbaarheid m.b.t. de genoemde zaken toe. Het is nadrukkelijk de insteek om de wendbaarheid en slagvaardigheid van PrO zo groot mogelijk te houden.

4.2 Bestuurlijke keuze

Samenwerking tussen twee schoolorganisaties kan op verschillende wijze worden vorm gegeven.:

a) Samenwerkingsovereenkomst

De besturen van PrO en Ubbo Emmius maken onderling afspraken en leggen die vast in een samenwerkingsovereenkomst. De stichtingen blijven beide in stand.

b) Samenwerking door (extra) bestuurlijke inrichting

Hierbij blijven beide stichtingen in stand, maar wordt iets extra's opgericht ofwel wordt via personele invulling samengewerkt tussen de rechtspersonen. Voorbeelden zijn: federatie, coöperatie, personele unie en holding.

c) Bestuursoverdracht

Hierbij draagt het bestuur van de Stichting PrO Stadskanaal de school voor PrO over aan de Stichting Ubbo Emmius. De Stichting PrO Stadskanaal blijft bestaan³.

d) Besturenfusie⁴

Beide besturen besluiten tot het onder één bevoegd gezag plaatsen van de school voor PrO en Ubbo Emmius scholengemeenschap en wel onder het bestuur van de Stichting Ubbo Emmius. De stichting PrO Stadskanaal houdt per overdrachtsdatum op te bestaan. Dit impliceert overdracht van het gehele vermogen (activa en passiva), overgang van de rechten op rijksbekostiging, het personeel, (de rechten op) het schoolgebouw en het materieel.

³ Meestal besluit men dan de stichting op te heffen en de zaak te vereffenen, i.c. het vermogen over te dragen aan (waarschijnlijk) de Stichting Ubbo Emmius.

⁴ De WVO spreekt in artikel 53e van een bestuurlijke fusie waarbij een of meer rechtspersonen de instandhouding van een school overdragen.

De besturen van PrO en Ubbo Emmius hebben in de intentieverklaring opgenomen dat zij streven naar een bestuurlijke samenwerking/besturenfusie (variant d).

In het kader van bestuurlijke continuïteit wordt voorgesteld één lid van het bestuur van PrO toe te voegen aan de Raad van Toezicht van Ubbo Emmius. Dit ter beoordeling van deze RvT.

Door de overdracht smelten de vermogens van beide stichtingen samen. Wel kunnen afspraken worden gemaakt over een (gedeeltelijke) oormerking van gelden voor PrO. Dit is punt van overleg in de komende maanden, waarbij de effecten van de vereveningsmaatregelen zullen worden meegenomen (zie 7.9).

De overdracht wordt vastgelegd in een notariële akte.

4.3 Bevoegdheid Raden van Toezicht

Het definitieve besluit tot de overdracht van PrO aan Ubbo Emmius, inclusief de reacties van de medezeggenschapsraden, moet ter goedkeuring worden voorgelegd aan beide Raden van Toezicht.

Uiteraard worden de RvT's in de aanloop daarnaar toe op de hoogte gehouden door de bestuurders.

4.4 Statuten

De overdracht van PrO aan Ubbo Emmius geeft op zich geen aanleiding tot een wijziging van de statuten. Het praktijkonderwijs valt namelijk onder het doel van de Stichting Ubbo Emmius: aanbieden en verzorgen van voortgezet onderwijs.

Overigens is een statutenwijziging wel op handen n.a.v. de recente overname van het vo van Noorderpoort, waarin o.a. een herformulering van de grondslag en het doel van de Stichting wordt meegenomen.

4.5 RPO en fusietoets

Mede op basis van extern advies is geconcludeerd dat de overdracht niet onderhevig is aan de fusietoets van het ministerie van OCW. Sinds 1 augustus 2015 is deze namelijk niet van toepassing op de overdracht van een instelling voor praktijkonderwijs aan een scholengemeenschap voor voortgezet onderwijs⁵. Wel moet een fusie-effectrapportage worden aangeboden aan de MR. De businesscase voorziet hierin.

Ook behoeft geen nieuw RPO (Regionaal Plan Onderwijsvoorziening) te worden opgesteld⁶. Het onderwijsaanbod in de regio wijzigt namelijk niet. Uiteraard is het wel correct om de omliggende scholen en besturen te informeren over de overdracht.

4.6 Identiteit

De identiteit van een school is zichtbaar op drie niveaus:

- 1) in de statuten van de rechtspersoon;
- 2) in de missie, visie en het beleid van de school;
- 3) in de dagelijkse praktijk

De eerste twee schriftelijke uitingsvormen (1 en 2) openbaren zich in het gedrag van mensen binnen de organisatie (3). Dit is ook het meest wezenlijke: hoe geven leerlingen en medewerkers invulling aan de geformuleerde missie, visie en beleid? Uit gesprekken tussen bestuur en management van PrO en Ubbo Emmius en uit bestudering van onderliggende documenten, is gebleken dat beide scholen in hun dagelijks functioneren heel dicht bij elkaar liggen. Zo heeft PrO aan het begin van iedere dag een 'mentormoment' en werkt Ubbo Emmius met een 'dagopening'. Op deze manier wordt op beide scholen stilgestaan bij de actualiteit en docenten hebben ruimte om dat op een eigen wijze in te vullen.

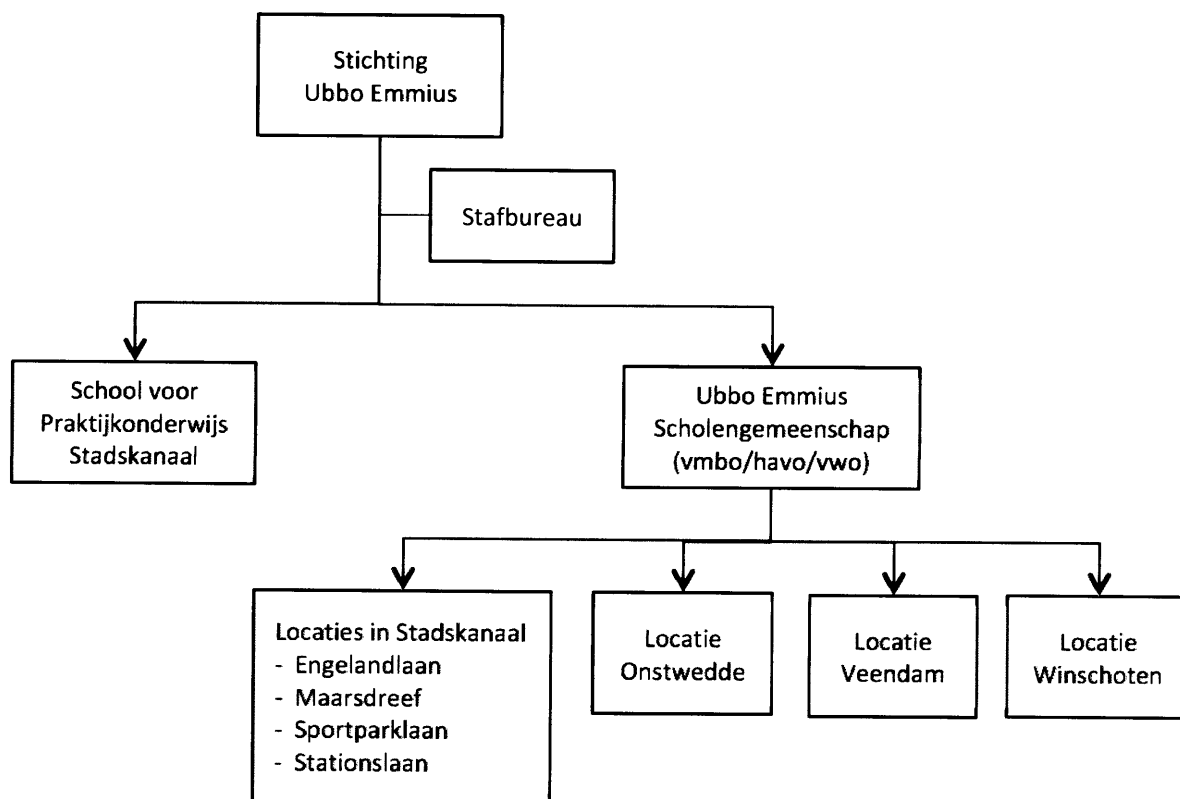
Gesteld kan worden dat het verschil in formele identiteit, PrO algemeen bijzonder en Ubbo Emmius Christelijk, geen belemmering vormt voor de overdracht. Hierbij dient te worden betrokken dat de recente overdracht van het vo van Noorderpoort aan Ubbo Emmius ook aanleiding is geweest voor Ubbo Emmius om zijn identiteit te herformuleren. Dat proces is nog gaande en in hoofdstuk 5.3 is het hiervoor onderliggende gedachtengoed opgenomen.

⁵ WVO artikel 53f, lid 2

⁶ WVO artikel 72 en Memorie van toelichting

4.7 Organisatorische inbedding

Een belangrijk uitgangspunt bij de overdracht is dat PrO zoveel mogelijk zelfstandigheid en eigenheid behoudt. Dit kan door het praktijkonderwijs als aparte school, naast de bestaande scholengemeenschap voor vo, onder het bevoegd gezag van Ubbo Emmius te positioneren. PrO houdt daarmee een eigen BRIN-nummer.

4.8 Naamgeving

Voorgesteld wordt om na de overdracht te spreken van de volgende twee scholen onder de Stichting Ubbo Emmius:

- Ubbo Emmius scholengemeenschap
- Ubbo Emmius school voor praktijkonderwijs

4.9 De juridische basis voor de personele overdracht

In juridische zin dient deze overdracht te worden aangemerkt als een overgang van een onderneming in de zin van artikel 7:662 e.v. BW. Van een dergelijke overgang is reeds sprake indien op basis van een overeenkomst, fusie of splitsing een economische eenheid wordt overgedragen. De economische eenheid is een ruim begrip, nu daaronder wordt verstaan *“een geheel van georganiseerde middelen, bestemd tot het ten uitvoer brengen van een al dan niet hoofdzakelijke economische activiteit”*. Onderwijs dient in dit verband te worden beschouwd als een economische activiteit, terwijl ook de overdracht van een vestiging of bedrijfsonderdeel als overdracht van een onderneming moet worden aangemerkt.

Ten gevolge van de overgang ex artikel 7:662 BW e.v. treedt het personeel van PrO, per 1 januari 2016 in dienst bij het nieuwe bestuur, met behoud van de rechten en verplichtingen uit hoofde van de arbeidsovereenkomst met PrO. Dit juridische uitgangspunt kan worden getypeerd als *“mens volgt werk”*, bedoeld in de zin van een baan⁷. Dat kan ook niet anders, immers de Stichting PrO houdt op te bestaan. Het werk wordt als het ware verplaatst naar het nieuwe schoolbestuur.

⁷ *Mens volgt werk* betekent: behoud van een baan en functie maar niet automatisch dezelfde taak, werkzaamheden of werkplek. Dat is immers altijd aan (mogelijke) wijziging onderhevig!

4.10 Bezwaar

Omdat sprake is van een overgang van rechtswege is er geen mogelijkheid om in beroep te gaan tegen de overdracht. Anders gezegd: een eventueel verzet van een medewerker van PrO tegen de overgang naar Ubbo Emmius, betekent dat hij afziet van zijn recht op het verkrijgen van een arbeidsovereenkomst met Ubbo Emmius. In feite neemt hij dan zelf ontslag waardoor ook het recht op een uitkering in het geding komt.

4.11 Arbeidsvoorwaarden

Omdat beide scholen dezelfde cao (cao vo) hanteren zijn er geen verschillen tussen de primaire⁸ en secundaire⁹ arbeidsvoorwaarden. De tertiaire arbeidsvoorwaarden (schooleigen regelingen) vallen uit in het voordeel van Ubbo Emmius, waaronder een collectieve arbeidsongeschiktheidsverzekering. Het personeel van PrO zal hier uiteraard in worden meegenomen.

4.12 Flankerend beleid

In zeer uitzonderlijke gevallen kan worden besloten tot een vertrekbevorderende maatregel, bijvoorbeeld door het flankeren van keuzepensioenen, detacheren of een outplacementtraject. Dit is maatwerk, m.a.w. er is geen generiek vertrekbevorderingsbeleid.

4.13 Overlegverplichting

- Medezeggenschapsraden

Zowel bij PrO als bij Ubbo Emmius is de medezeggenschap ingericht op basis van de Wet Medezeggenschap Scholen (WMS) en is een Medezeggenschapsraad (MR) ingesteld die bestaat uit leerlingen¹⁰, ouders en personeelsleden. Op grond van de WMS zijn de volgende bevoegdheden van toepassing:

Onderwerp	School voor PrO Stadskanaal		Ubbo Emmius scholengemeenschap	
	Bevoegdheid	WMS	Bevoegdheid	WMS
Overdracht van de school voor PrO aan UE	Instemming MR ¹¹	10.h	Advies	11.c
Regeling van de gevolgen voor het personeel			Instemming van de personeelsgeleding in de MR	12.1.a
Regeling van de gevolgen voor de ouders			Instemming van de oudergeleding in de MR	14.2.a
Regeling van de gevolgen voor de leerlingen			Instemming van de leerlinggeleding in de MR	14.3.a
Verandering van de grondslag	Instemming van de oudergeleding in de MR	14.2.b		

Het voorgenomen besluit tot overdracht wordt naar verwachting op 15 oktober 2015 aan de medezeggenschapsraden aangeboden met het verzoek uiterlijk 1 december 2015 te reageren.

- Vakbonden

Naast de interne medezeggenschap moet met de **vakbonden op overeenstemming** gericht overleg worden gevoerd over de arbeidsvoorwaardelijke gevolgen van de overdracht voor het personeel. Zoals uit 4.11 blijkt is dit naar verwachting een formaliteit.

⁸ Salaris, vakantie- en eindejaarsuitkering, toeslagen, pensioen en arbeidsduur

⁹ Onkostenvergoedingen zoals reiskosten woon-werkverkeer en verhuiskosten, verlofregelingen, scholing

¹⁰ Bij PrO zijn geen leerlingen opgenomen in de MR. Hun zetel(s) worden ingenomen door ouders

¹¹ Dit impliceert instemming met de gevolgen voor personeel, ouders en leerlingen

4.14 Individuele gesprekken

Met alle medewerkers van PrO die overgaan naar Ubbo Emmius wordt een individueel gesprek gevoerd door de huidige leidinggevende in aanwezigheid van een P&O-adviseur van Ubbo Emmius. Tijdens dit gesprek wordt het individuele effect van de overdracht in kaart gebracht, worden lopende afspraken (bijvoorbeeld t.a.v. POP's en scholing) geïnventariseerd, eventuele knelpunten besproken en zo mogelijk van een oplossingsvoorstel voorzien. Ook worden van iedere medewerker de opleidings- en diensttijdgegevens vastgelegd. De gesprekken worden gehouden aan de hand van een standaard agenda en door de P&O-er wordt een verslag van het gesprek gemaakt.

4.15 Tijdpad personeel

Op hoofdlijnen ontvouwt zich het volgende tijdpad voor het personeel van PrO:

Betreft	Datum
Voorgenomen besluit tot overdracht door de bestuurders	15 oktober 2015
Voorlichtingsbijeenkomsten personeel	24 september en 11 november
Medezeggenschapstraject en overleg met vakbonden	12 oktober t/m 27 november
Individuele gesprekken met leidinggevende (en P&O)	26 oktober t/m 27 november 2015
Definitief besluit overdracht door de besturen en goedkeuring RvT	15 december 2015
Schriftelijke aankondiging op naam van de voorgenomen personele overgang	December 2015
Overgang naar Ubbo Emmius	1 januari 2016

4.16 Communicatie

Met betrekking tot de communicatie over de overdracht worden de volgende doelgroepen onderscheiden:

Doelgroep	Communicatie
Leerlingen van PrO	Worden tijdens de mentorgesprekken geïnformeerd;
Ouders van PrO	Worden geïnformeerd via twee nieuwsbrieven en mondeling tijdens de reguliere ouderavonden;
Personeelsleden van PrO	Ontvangen nieuwsbrieven en er zijn tenminste twee voorlichtingsbijeenkomsten. Daarnaast wordt met iedere medewerker een individueel gesprek gevoerd.
Leerlingen, ouders en personeelsleden van UE	Worden geïnformeerd via de gebruikelijke interne communicatiekanalen: nieuwsbrief, intranet, ouderavonden, e.d.
Externe relaties	Worden schriftelijk geïnformeerd in een gezamenlijke brief van PrO en Ubbo Emmius.

4.17 Samenwerkingsverband(en)

Zowel PrO als Ubbo Emmius zijn aangesloten bij verschillende samenwerkingsverbanden en externe organisaties.

Aangesloten bij	PrO	Ubbo Emmius
VO-Raad	x	x
VOS/ABB	x	
Verus		x
Samenwerkingsverband passend onderwijs	x	x
Helder Onderwijs ¹²	x	x
Landelijk Werkverband Praktijkonderwijs	x	

4.18 Gemeente Stadskanaal

De gemeente Stadskanaal is in drieërlei opzichten betrokken bij de overdracht:

- als mede-ondertekenaar van een RPO. Zoals eerder aangegeven is dit voor PrO niet aan de orde (4.5);
- als gemeente met het grootste aandeel leerlingen in PrO. Vanuit die hoedanigheid wordt de gemeente gevraagd advies uit te brengen over de overdracht, in het kader van de fusie-effectrapportage;
- als verantwoordelijke voor de huisvesting van het voortgezet onderwijs. De gemeente ontvangt hiervoor, als economisch eigenaar, financiële middelen van het rijk om eerste huisvesting en inrichting te realiseren. Vervolgens is de school juridisch eigenaar. In het kader van de overdracht moet de gemeente instemmen met de overgang van het juridisch eigenaarschap naar de Stichting Ubbo Emmius van het gebouw aan de Gelderselaan¹³.

4.19 Praktische zaken

In de komende periode zullen een aantal praktische zaken ter hand worden genomen:

- Logo's, briefpapier, belettering gebouw PrO;
- Notariële akte, Kamer van Koophandel;
- Financiële zaken (pasjes, volmachten);
- Feestelijke afronding periode zelfstandige PrO. Op 11 januari 2016 heeft Ubbo Emmius een onderwijsdag ter markering van de afronding van de overdracht van het vo van Noorderpoort (*Samen is meer*). Het ligt in de rede om ook de overdracht van PrO hierin te betrekken (*Samen Compleet*).

¹² Betreft de doorstart in september 2015 van OSGMetrium

¹³ WVO artikel 76q lid 2

4.20 Tijdpad overdracht

Het geniet nadrukkelijk de voorkeur om de overdracht per 1 januari 2016 te realiseren. Dit om reden van bedrijfseconomische aspecten (kalenderjaarbekostiging en verantwoording) en de opvolging van de huidige directeur-bestuurder. Onderstaand tijdpad is daarop afgestemd.

Besluitvorming	Juli	Aug	September					Oktober				November				December			
	27	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	
Intentieverklaring	2									Herfstvakantie									
Projectorganisatie		25	4	10	18		2		15										
Businesscase eerste versie						21													
Sondering RvT							28 U 29 P												
Businesscase tweede versie									12										
Voorgenomen besluit bestuurders									15										
Inspraak MR						21 U 24 P			15 A ¹⁴				4 P	10 U 12 P			1 R ¹⁵	9 P	16 U
Informereren medewerkers PrO						24								11					
Individuele gesprekken PrO																			
Overleg vakbonden																			
Informereren ouders via Nieuwsbrief									16										16
Informereren externe relaties												27							
Tweede sondering RvT															16 U 19 P				
Definitief besluit bestuurders																	4		
Goedkeuring RvT																			15 U 14 P

¹⁴ Aanbieden voorgenomen besluit aan de medezeggenschapsraden (15 oktober 2015)

¹⁵ Reactie van de medezeggenschapsraden op het voorgenomen besluit (uiterlijk op 1 december 2015)

5. Ubbo Emmius

5.1 Inleiding

Ubbo Emmius is een scholengemeenschap voor voortgezet onderwijs in Stadskanaal met een lange historie. De scholengemeenschap heeft vier locaties in Stadskanaal en locaties in Winschoten, Onstwedde en Veendam. Belangrijke uitgangspunten van de scholengemeenschap zijn:

- opleiden voor een waardevol diploma;
- leerlingen laten excelleren, de leerling staat centraal;
- doorlopende ondersteunings- en leerlijnen;
- betrokkenheid;
- open staan voor alle leerlingen met een positieve inzet die de mening van anderen respecteren.

Bovenstaande waarden willen we bereiken in een omgeving waarin docenten en andere medewerkers werken die betrokken zijn bij het leerproces van leerlingen en waar er onderling respect is.

Per 1 augustus 2015 is het vo van Noorderpoort, met ongeveer 1000 leerlingen, overgenomen door Ubbo Emmius. Verder heeft de scholengemeenschap eerste stappen gezet in de samenwerking op onderwijskundig gebied met het Dollard College in Winschoten.

5.2 Organisatiekenmerken

5.2.1 Bestuur

Ubbo Emmius is een stichting. De stichting heeft een eenhoofdig bestuur. De bestuurder legt verantwoording af aan de Raad van Toezicht.

5.2.2 Management

De scholengemeenschap bestaat uit zeven locaties. Iedere locatie wordt aangestuurd door een directeur, bijgestaan door teamleiders of coördinatoren. De directeurs zijn belast met de onderwijskundige aansturing van de locaties.

5.2.3 Ondersteuning

De locaties worden bijgestaan door het staf- en bestuursbureau, op het gebied van financiën, facilitaire zaken, kwaliteitszorg, ICT, communicatie en personeelszaken. Het staf- en bestuursbureau wordt aangestuurd door twee stafdirecteuren. De salarisverwerking is ondergebracht bij Helder Onderwijs (voorheen OSGMetrion).

5.2.4 Medezeggenschap

De scholengemeenschap heeft op basis van de WMS een medezeggenschapsraad van 20 personen. Sinds de overname van het vo van Noorderpoort is de MR (tijdelijk) uitgebreid met enkele leerlingen, ouders en personeelsleden van voorheen Noorderpoort. Hiermee is de MR van Ubbo Emmius wel erg groot geworden. Nagedacht wordt over een andere manier van het organiseren van de medezeggenschap.

5.3 Identiteitskenmerken

5.3.1 Missie

Leerlingen laten excelleren, gedegen onderwijs met resultaat, betrokkenheid en respect hoog in het vaandel, oog voor leerlingen, structuur in begeleiding.

5.3.2 *Ideaalbeeld van de school*

Het ideaalbeeld van een school wordt mede bepaald door een combinatie van een levensbeschouwelijke visie en pedagogisch-didactische uitgangspunten. Ubbo Emmius werkt vanuit een christelijke grondslag, feit is wel dat de school zich door de samenvoeging met Noorderpoort heeft bezonnen op de invulling van die identiteit. De inkleuring daarvan is, dat de school vindt dat het bij uitstek een taak van het onderwijs is om jonge mensen iets mee te geven met betrekking tot vragen en antwoorden op het terrein van levensovertuiging en aandacht te hebben voor levensvraagstukken die zich aan hen voordoen. Het is goed dat leerlingen ook ontdekken dat hierin verschillend worden gedacht. Door regelmatig te reflecteren op *wie je bent of wilt zijn en wat je doet*, wint de persoonlijke identiteit, maar ook die van de school, aan kracht. Anders gezegd: identiteit in de school is meer dan een begrip op papier, het is een bewuste manier van omgaan met elkaar! Dit gebeurt vanuit *vanzelfsprekend respect*. In dit kader is de rol van de docent (en andere medewerkers in de school) cruciaal. Navolgend een typering¹⁶ van de gewenste rol in relatie tot de school die je wilt zijn.

Een ideaalbeeld dat past bij de rol van de docent in onze school

1. Geloof in het kunnen bereiken van onze doelen en idealen, wordt in de eerste plaats gekenmerkt door toekomstverwachting, vooral met betrekking tot de ontwikkelingsmogelijkheden van leerlingen (we vermijden luchtkastelen, maar bieden wel vensters met uitzicht). Het gaat dan om vertrouwen, om geloof dat het zinvol is te blijven investeren in leerlingen en in de eigen professionaliteit. Altijd is er een nieuw begin mogelijk en altijd blijkt er meer mogelijk dan je denkt. Wie op onze school werkt zal deze waarde niet alleen voor het eigen handelen tot uitgangspunt maken, maar deze eveneens aan leerlingen voorhouden als basis voor hun omgang met elkaar. Wie ervan overtuigd is dat mensen niet volledig door hun aanleg zijn bepaald en dat kinderen niet nu eenmaal zijn zoals ze zijn, maar onverwachte en ongedachte mogelijkheden hebben, heeft vertrouwen in het kunnen bereiken van onze doelstellingen. Met zo iemand is het goed samenwerken en samen leren. Zo iemand past dus goed binnen Ubbo Emmius.
2. Geloof in het kunnen bereiken van onze doelen en idealen, wordt eveneens gekenmerkt door gerichtheid op integratie, zowel in de benadering van leerlingen als in de kijk op het eigen werk. Het gaat dan om het besef dat het onderwijs in de verschillende vakken slechts een beperkte dimensie vertegenwoordigt van het totale proces van vorming, opvoeding en onderwijs. Wie niet in staat is over de grenzen van vakinhouden heen te kijken (en te handelen) en het te beschouwen als deel van een breed vormingsaanbod dat vraagt om integratie, heeft nog veel te leren. Wie daartoe volop bereid en in staat is, past goed binnen Ubbo Emmius.
3. Geloof in het kunnen bereiken van onze doelen en idealen, impliceert de bereidheid om met leerlingen te spreken over levensvragen, met hen samen vorm te geven aan vieringen- en in dat spreken en vieren iets zichtbaar te maken van de eigen overtuiging, de eigen vragen en twijfel. Wanneer wij in onze school spreken over levensvragen en vorm geven aan vieringen, wordt onder andere geput uit en gerefereerd aan de bron van de christelijke traditie. Wie angst heeft om de eigen kwetsbaarheid te tonen heeft nog een leerweg te gaan. Wie er met ons van overtuigd is dat deze zaken ook daadwerkelijk in scholen thuis horen, past goed in onze teams.
4. Geloof in het kunnen bereiken van onze doelen en idealen, impliceert de bereidheid om het eigen handelen kritisch te analyseren en daarbij de hulp van anderen te vragen. Het gaat om de bereidheid te leren en dus te veranderen. Als de persoon en het pedagogisch didactisch handelen van de leraar belangrijke middelen zijn om onze doelen te bereiken, is een kritische analyse daarvan een onmisbaar onderdeel van onze identiteit. Wie angst heeft voor regelmatige toetsing van de eigen competentie is nog niet competent genoeg. Zij die de zin ervan ook echt inzien hebben vertrouwen in het kunnen bereiken van onze doelen en zijn dus bij ons goed op hun plek.
5. Geloof in het kunnen bereiken van onze doelen en idealen, impliceert de overtuiging dat een school mede tot taak heeft leerlingen te vormen tot mensen die vertrouwen hebben in zichzelf, in elkaar, in het leven, in de toekomst. Vorming is in die zin ook altijd levensbeschouwelijke vorming. Leerlingen hebben er recht op geconfronteerd te worden met "lastige" vragen en problemen die raken aan de essentie van hun bestaan. Leerlingen hebben er recht op de zin te leren inzien van datgene wat ze moeten kennen en kunnen. Een leraar bij wie leerlingen "verhaal kunnen halen" omdat hij of zij een andere boodschap aan hen heeft dan dat ze object zijn van beoordeling of product met een bepaald resultaat, past heel goed binnen Ubbo Emmius.

¹⁶ Deze typering is ontleend aan de Fiducieregels van Ubbo Emmius voor aanname van nieuw personeel.

6. Waar we in deze zin spreken over 'bronnen' is het goed te weten dat deze nooit een statisch gegeven zijn, maar bedoeld om er inspiratie uit te putten. Een bron is ook geen objectief gegeven. De daarin aangereikte verhalen, overwegingen en richtinggevende leefregels komen pas tot leven in confrontatie met het eigen bestaan. Ze vormen niet het einde van tegenspraak, maar een tegenstem tegen vanzelfsprekendheid. Het hoort tot de identiteit van onze school dat docenten in hun eigen leerproces en in dat van leerlingen bereid zijn die tegenstem serieus te nemen. Voor degenen die waarde hechten aan verschillende bronnen en bereid zijn zich mede daardoor te laten aanspreken en zich niet onttrekken aan het kritische gesprek over de kwaliteit van ons onderwijs is er volop plek bij Ubbo Emmius.

5.4 Onderwijsaanbod

5.4.1 Onderwijsaanbod en aantal leerlingen

Locatie	Aantal leerlingen 1 oktober 2015	vmbo			havo	vwo
		bb	kb	g/tl		
Onstwedde	262	O	X	X	O	O
Veendam	232		X	X	O	O
Winschoten	425	X	X	X	O	O
Stadskanaal	Maarsdreef	444		O	O	O
	Engelandlaan	592	O	O	X	
	Sportparklaan	451	B	B		
	Stationslaan	691			Klas 3 en hoger	Klas 3 en hoger
Totaal	3097					

O = onderbouw / X = gehele opleiding / B = bovenbouw

5.4.2 Aannamebeleid

Als gevolg van het plaatsingsbesluit van de staatssecretaris moet de school de leerlingen plaatsen conform het advies van de basisschool. De school is aangesloten bij het samenwerkingsverband Groningen Ommelanden VO en volgt de procedure die binnen het samenwerkingsverband is afgesproken voor wat betreft leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben.

5.4.3 Leerlingbegeleiding

Ubbo Emmius dient te voldoen aan het door het samenwerkingsverband vastgestelde niveau van basisondersteuning. Alle locaties beschikken over een ondersteuningsprofiel. Alle locaties hebben een ondersteuningscoördinator die fungeert als spin in het web voor wat betreft de begeleiding en ondersteuning van leerlingen. Tevens kent iedere locatie een ondersteuningsteam. Vanuit dit team zijn er lijntjes met het CJG. Verder kent de school een bovenscholse ondersteuningsteam (BOT). Het BOT wordt ingeschakeld bij de doorverwijzing van leerlingen naar andere vormen van speciaal onderwijs of naar de Rebound.

De ondersteuning wordt door de inspectie als voldoende beoordeeld. De introductie van passend onderwijs stelt extra eisen aan het pedagogisch vakmanschap. Op dit punt moeten sommige locaties nog een slag slaan.

De scholengemeenschap heeft een orthopedagoog en een gz-psycholoog in dienst. Daarnaast beschikt het over een gedragsspecialist en een specialist op het gebied van cluster 3-problematiek

5.4.4 Leerlingvolgsysteem

Ubbo Emmius maakt gebruik van Magister. De voortgang van de leerlingen wordt in dit systeem door de mentor bijgehouden.

5.4.5 Inspectieoordeel

Alle opleidingen hebben een basisarrangement. Een punt van zorg is het bovenbouwrendement van een aantal locaties.

5.4.6 Kwaliteitszorg

Ubbo Emmius kent een uitgebreid kwaliteitszorgsysteem voor verticale verantwoording. Horizontale verantwoording legt de scholengemeenschap af door middel van Vensters VO.

5.5 Personeel

5.5.1 Kengetallen

Schooljaar 2015-2016	Aantal FTE	Aantal personen
In dienst	304,6	379
<i>Vrouw</i>	<i>142,5</i>	<i>195</i>
<i>Man</i>	<i>162,1</i>	<i>184</i>
Vaste aanstelling	255,7	306
<i>Fulltime</i>	<i>164</i>	<i>164</i>
<i>Parttime</i>	<i>91,7</i>	<i>142</i>
Tijdelijke aanstelling	48,9	73
<i>Fulltime</i>	<i>18</i>	<i>18</i>
<i>Parttime</i>	<i>30,9</i>	<i>55</i>
Onderwijsgevende functies ¹⁷	224,1	277
Ondersteunende functies	51,6	71
Onderwijsassistent	7,2	9
Management	21,7	22
0- 19 jaar	0,8	1
20-24 jaar	4,2	7
25-29 jaar	30,2	41
30-34 jaar	29,3	36
35-39 jaar	18,9	22
40-44 jaar	45	56
45-49 jaar	33,1	39
50-54 jaar	40,7	53
55-59 jaar	63	75
60-64 jaar	36,8	45
65-66	2,6	4

Schalen OBP	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	Tot
Aantal fte			0,6	17,0	11,6	5,7	10,2	4,7	1,2	5,1	1,4	1,3	58,8

Ubbo Emmius heeft voor de locaties Winschoten, Onstwedde, Veendam, Maarsdreef en Stationslaan schoonmaakpersoneel in dienst. Het betreft 38 medewerkers met een totale omvang van 10,0 fte.

¹⁷ Leraren en onderwijsassistenten

5.5.2 Functiemix leraren

Scholen hebben tot 1 oktober 2015 de tijd gekregen om de streefcijfers functiemix voor leraren te realiseren. De situatie voor de Ubbo Emmius populatie per 1 augustus 2015 is als volgt:

Functiemix	Nulmeting 1 okt 2008	Functiemix 1 aug 2014	Realisatie 1 aug 2015
LB	63,3%	42,5%	44,8%
LC	23,3%	33,0%	32,0%
LD	13,5%	24,5%	23,2%

Door de komst van ruim 100 medewerkers Noorderpoort en twee nieuwe schoollocaties moet er voor dit deel van de scholengemeenschap een functiebouwwerk worden ingericht. Dit zal resulteren in een aantal extra LC functies.

5.5.3 Bevoegdheden

Het merendeel van de leraren van Ubbo Emmius beschikt over een eerste- of tweedegraads bevoegdheid tot het geven van voortgezet onderwijs. Een aantal leraren volgt op dit moment een tweedegraads opleiding.

De onderwijsassistenten werken onder verantwoordelijkheid van een leraar. De school bevordert dat docenten zich blijven ontwikkelen.

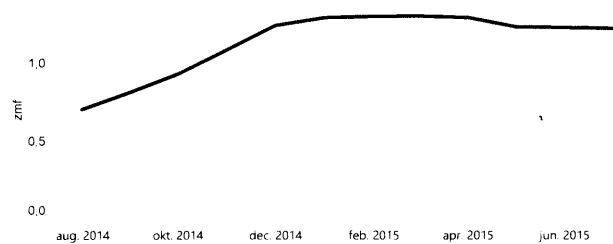
5.5.4 Ziekteverzuim

Ubbo Emmius is voor wat betreft de bedrijfsgezondheidszorg aangesloten bij MaetisArdyn.

Maandrapportage Verzuim

Bestuur: 40365 St. PC/RK VO Stadskanaal
Cijfers t/m 7-2015

Ziekmeldingsfrequentie (ZMF) afgelopen 12 maanden

Ziekteverzuimpercentage (ZVP) afgelopen 12 maanden

ZMF laatste 12 maand

	2014	2015	2014
januari		1,3	5,4%
februari		1,3	5,8%
maart		1,3	6,8%
april		1,3	5,8%
mei		1,2	4,8%
juni		1,2	4,2%
juli		1,2	2,7%
augustus	0,7		3,6%
september	0,8		4,9%
oktober	0,9		4,6%
november	1,1		5,7%
december	1,2		6,4%

ZVP per maand

ZVP per kwartaal

	2014	2015
1e kwartaal	6,0%	5,9%
2e kwartaal	4,9%	3,7%
3e kwartaal	3,7%	1,8%
4e kwartaal	5,6%	

Gemiddelde kalenderjaar

ZMF
ZVP
PNV
GZVD

Gemiddelde schooljaar

2014	2013-2014
ZMF 1,2	ZMF 0,3
ZVP 5,1%	ZVP 4,5%
PNV 43%	
GZVD 12,8	

5.6 Financiën

5.6.1 Jaarrekening 2014 van Ubbo Emmius scholengemeenschap

Balans per 31 december 2014

1 Activa	31-dec-14	31-dec-13
Vaste activa		
1.2 Materiele vaste activa	3.140.284	3.256.449
1.3 Financiële vaste activa	381.479	388.305
Totaal vaste activa	3.521.763	3.644.754
Vlottende activa		
1.5 Vorderingen	274.396	185.050
1.7 Liquide middelen	5.219.131	5.513.003
Totaal vlottende activa	5.493.527	5.698.053
Totaal activa	9.015.290	9.342.807
2 Passiva		
2.1 Eigen vermogen	6.437.542	6.785.578
2.2 Voorzieningen	123.750	124.664
2.4 Kortlopende schulden	2.453.998	2.432.610
Totaal passiva	9.015.290	9.342.852

Staat van baten en lasten over 2014

	Realisatie 2014	Begroting 2014	Realisatie 2013
3 Baten			
3.1 Rijksbijdragen	17.645.656	17.363.374	18.136.116
3.2 Overige overheidsbijdragen en -subsidies	35.040	22.800	24.829
3.5 Overige baten	586.465	421.721	655.544
Totale baten	18.267.161	17.807.895	18.816.489
4 Lasten			
4.1 Personeelslasten	14.838.965	14.396.928	14.490.432
4.2 Afschrijvingen	1.034.486	963.500	985.607
4.3 Huisvestingslasten	1.026.736	1.059.792	1.089.166
4.4 Overige lasten	1.815.156	1.549.207	1.786.564
Totale lasten	18.715.343	17.969.427	18.351.769
Saldo baten en lasten	-448.182	-161.532	464.720
5 financiële baten en lasten	100.146	105.600	116.401
Netto resultaat	-348.036	-55.932	581.121

Analyse jaarrekening 2014

Ratio's	
Exploitatiesaldo	€ 348.036 negatief Het negatieve resultaat van het lopend boekjaar is ten laste van het eigen vermogen geboekt. Dit is afgerond als volgt verdeeld : bestemmingsreserves 288.000 en algemene reserve 60.000. T.o.v. de begroting valt het resultaat 292.000 negatiever uit. Het negatieve resultaat wordt vooral veroorzaakt door de hogere personeelslasten. Het resultaat is sinds jaren voor eerst negatief.
Liquiditeit	De current ratio is met 2,2 goed te noemen, ruim boven de norm van 1. De vlottende activa bestaan uit 95 % uit liquide middelen. Het verlies is grotendeels gefinancierd uit de liquide middelen. De school kan op korte termijn aan haar verplichtingen voldoen.
Weerstandvermogen	Het weerstandsvermogen is goed. Het totale vermogen bestaat voor 71 % uit eigen vermogen. Er zijn geen rente dragende schulden. Het kengetal weerstandsvermogen bedraagt 19 % (norm 5 %). Het kengetal wordt berekend door het eigen vermogen te verminderen met de investeringen in de materiële vaste activa en uit te drukken in een % van de totale baten.
Solvabiliteit	0,71 Dit is de verhouding tussen het eigen vermogen en het totale vermogen. Dit ligt ruim boven de norm van 0,30. De school kan op lange termijn ruimschoots aan haar verplichtingen voldoen.
Rentabiliteit	-1,9 % Door het begrotingstekort is de rentabiliteit negatief. De norm is 0 % bij een sluitende begroting.

5.6.2 Prognose 2015-2018 voor Ubbo Emmius Scholengemeenschap

Prognose 2015-2018

	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Activa				
Vaste activa				
Materiële vaste activa	1.911.000	411.000	-1.065.000	-2.519.000
Financiële vaste activa	375.000	368.000	361.000	354.000
Totaal vaste activa	2.286.000	779.000	-704.000	-2.165.000
Vlottende activa				
Vorderingen	150.000	150.000	150.000	150.000
Liquide middelen	6.444.000	7.732.000	8.970.000	10.091.000
Totaal vlottende activa	6.594.000	7.882.000	9.120.000	10.241.000
Totaal activa	8.880.000	8.661.000	8.416.000	8.076.000
<i>waarvan gebouwen en terreinen</i>	350.000	280.000	210.000	140.000
Passiva				
Eigen vermogen	6509000	6372000	6209000	5951000
Voorzieningen	195.000	195.000	195.000	195.000
Kortlopende schulden	2.176.000	2.094.000	2.012.000	1.930.000
Totaal passiva	8.880.000	8.661.000	8.416.000	8.076.000
<i>waarvan bestemmingsreserve privaat</i>	789.156	789.156	789.156	789.156
Raming Staat van baten en lasten				
	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Baten				
Rijksbijdragen	20.819.000	24.620.000	24.761.000	24.804.000
Overige overheidsbijdragen en -subsidies	24.000	24.000	24.000	24.000
Overige baten	377.000	353.000	337.000	321.000
Totale baten	21.220.000	24.997.000	25.122.000	25.149.000
Lasten				
Personeelslasten	16.318.000	20.162.000	20.336.000	20.496.000
Afschrijvingen	1.229.000	1.500.000	1.476.000	1.454.000
Huisvestingslasten	1.819.000	1.371.000	1.370.000	1.351.000
Overige lasten	1.867.000	2.182.000	2.182.000	2.182.000
Totale lasten	21.233.000	25.215.000	25.364.000	25.483.000
Saldo baten en lasten	-13.000	-218.000	-242.000	-334.000
Saldo financiële bedrijfsvoering	84.000	81.000	79.000	76.000
Totaal resultaat	71.000	-137.000	-163.000	-258.000

Analyse prognose 2015-2018 Ubbo Emmius

In de prognose voor de periode 2015-2018 is op hoofdlijnen rekening gehouden met de overname van het vo van Noorderpoort per 1 augustus 2015. Dit heeft geresulteerd in een goedgekeurde begroting voor 2015, maar nog niet voor de jaren daarna. In het kader van het begrotingsproces 2016 en de jaarrekening 2015 zullen de prognoses voor de komende jaren worden geactualiseerd.

5.7 Huisvesting, inventaris en exploitatie.

De gebouwen van Ubbo Emmius verkeren in een goede staat van onderhoud. Dat geldt ook voor de inventaris. De totale materiele exploitatie van de school past binnen de beschikbare rijksvergoeding.

6. School voor Praktijkonderwijs Stadskanaal

6.1 Inleiding

Het praktijkonderwijs is een reguliere vorm van voortgezet onderwijs voor leerlingen van 12 tot 18 jaar die hiervoor een beschikking hebben. De meeste onderwijssoorten zijn vooral gericht op een diploma. Voor de leerlingen op een school voor praktijkonderwijs is dit niet haalbaar. Het praktijkonderwijs focust zich veel meer op een brede ontwikkeling (o.a. sociale en werknemersvaardigheden), het leren door te doen, door praktijkervaringen op te doen, die moet leiden tot een zo zelfstandig mogelijk kunnen functioneren in de maatschappij. De theorie wordt gekoppeld aan praktische opdrachten en stages

Het praktijkonderwijs onderscheidt zich steeds meer door het centraal stellen van de leerling, de behoeften, mogelijkheden (talenten) en daarop door middel van het individueel ontwikkelingsplan, een eigen leerroute op in te spelen. Deze leerroute komt in nauw overleg met de leerling en de ouders tot stand. Praktijkonderwijs kijkt naar wat de leerling kan en graag wil, benadrukt waar leerlingen goed in zijn.

Doel van het onderwijs is om leerlingen naar werk toe te leiden. Ze ontwikkelen competenties die ze nodig hebben om zelfstandig te kunnen werken. Naast de competenties die nodig zijn om zelfstandig te kunnen werken, wordt binnen het praktijkonderwijs ook aandacht besteed aan het leren van vaardigheden die de zelfredzaamheid vergroten. Het gaat om sociale vaardigheden, maar ook om praktische zaken als koken en het bijhouden van het huishouden. Daarnaast maken onze leerlingen kennis met verschillende sport- en spelactiviteiten. Zo leren ze hoe ze hun vrije tijd kunnen invullen.

De leerlingen van PrO zijn afkomstig uit de gemeenten Stadskanaal, Borger-Odoorn, Aa en Hunze, Vlagtwedde, Bellingwedde en Pekela. Aanpalende aanbieders van praktijkonderwijs zijn de scholen in Emmen, Veendam, Winschoten en Assen.

Een deel van de leerlingen stroomt na het praktijkonderwijs direct door naar werk. Een ander deel komt er via een vervolgopleiding terecht. Iedere praktijkschool heeft stagecoaches en een groot netwerk aan bedrijven/organisaties om leerlingen te helpen een passende werkplek te vinden.

6.2 Organisatiekenmerken

6.2.1 Bestuur

De Stichting Praktijkonderwijs heeft een bestuursvorm op basis van het one-tier model¹⁸. De raad van beheer wordt gevormd door de directeur-bestuurder die belast is met de uitvoerende taken in de organisatie. Het toezichthoudend bestuur bestaat uit vijf personen. De actuele situatie is dat één van de leden van het toezichthoudend bestuur tijdelijk de rol van directeur-bestuurder vervult.

6.2.2 Management

Naast de directeur-bestuurder zijn bij PrO twee teamleiders werkzaam; een voor de onderbouw en een voor de bovenbouw. De lijnen binnen PrO zijn kort. Er kan snel ingespeeld worden op actuele gebeurtenissen. Hier wordt veel waarde aan gehecht. Alle lagen binnen de organisatie kunnen de specifieke problematiek snel in de juiste context plaatsen en er op anticiperen.

PrO had voorheen een bestuur, directeur en adjunct-directeur. Sinds enkele jaren is dat gewijzigd in een toezichthoudend bestuur met een directeur-bestuurder en twee teamleiders. De teamleiders fungeren als dagelijkse leiding in de school. Zij hebben een grote verantwoordelijkheid en vervullen een sleutelpositie op tal van terreinen.

6.2.3 Medezeggenschap

PrO heeft op basis van de WMS een medezeggenschapsraad van 6 personen: 3 ouders en 3 personeelsleden. Er zijn dus geen leerlingen die deel uitmaken van de raad.

¹⁸ In een one-tier model zitten zowel de directie als de toezichthouders in één bestuur

6.2.4 Ondersteuning

PrO heeft een beperkt aantal ondersteunende functies in eigen huis:

- conciërges. Deze functionarissen hebben een spilfunctie in het dagelijks reilen en zeilen op de school;
- administratief medewerker;
- psycholoog

De financiële en personele administratie (inclusief salarisverwerking) zijn ondergebracht bij Helder Onderwijs (voorheen OSGMetrium). De schoonmaak is uitbesteed aan DOK 4.

Voor een aantal aandachtsgebieden hebben docenten een taak op schoolniveau, zoals ICT, kwaliteitszorg en IOP (Individuele Ontwikkelings Plan).

6.3 Identiteitskenmerken

6.3.1 Profiel

PrO profileert zich als volgt:

- *Onze school*

Bij PrO staat persoonlijke aandacht voorop. Het docententeam bestaat uit enthousiaste leerkrachten die met hart en ziel lesgeven. Die oprecht begaan zijn met het wel en wee van hun leerlingen. Ook het ondersteunend personeel zet zich voor de volle 100% in om het op school gezellig te maken. Bij PrO ben je geen nummer. Bij PrO word je gezien.

- *PrO haalt het beste uit elke leerling*

PrO luistert goed naar de wensen van de leerling. We gaan actief in gesprek met de leerling zelf. Ook de ouders worden van harte uitgenodigd om mee te denken. Zo halen we samen het beste uit elke leerling.

- *Onderwijs op maat*

Voor iedere leerling maken we een leerroute op maat. Dit noemen we passend onderwijs. Deze leerroute leggen we vast in een Individueel Ontwikkelplan (IOP). Ook houden leerlingen hun eigen ontwikkeling in een portfolio bij. Daarin staan hun verslagen, werkstukken en behaalde certificaten.

- *Veilige omgeving*

Een veilige omgeving is heel belangrijk binnen PrO. Een omgeving waarin elke leerling zich prettig voelt en gewaardeerd weet. Ook lichamelijke veiligheid is belangrijk. Tijdens de praktijklessen wordt er aandacht besteed aan veilig gebruik van machines en gereedschap.

- *Een school die werkt!*

PrO onderscheidt zich door de gerichtheid op werk. Via PrO vindt vrijwel elke leerling een passende baan. Een hele zorg minder! Daarnaast is er de mogelijkheid om na PrO een vervolgonderwijs te volgen. Na afronding van de school voldoet elke leerling aan de startkwalificatieplicht. De school sluit af met branchegerichte certificaten. Daar kan een leerling direct mee aan de slag in de praktijk.

6.3.2 Missie en visie van PrO

Het visiedocument PrO is het fundament voor al ons (leerlingen en alle medewerkers) dagelijkse 'onderwijs' denken en doen.

- *Onze missie*

Na het doorlopen van het praktijkonderwijs op PrO zijn leerlingen in toenemende mate in staat om in overeenstemming met hun mogelijkheden zo zelfstandig mogelijk te werken, te wonen, hun vrije tijd zinvol te besteden, als volwaardig burger te participeren in de maatschappij. Om dit te kunnen ontwikkelen leerlingen een aantal algemene competenties en daarnaast een aantal specifieke gerelateerd aan het beroep dat bij hen past. Het praktijkonderwijs gaat daarbij uit van de individuele mogelijkheden en talenten van leerlingen.

- *Onze kernwaarden*

Passie, ambitie en verantwoordelijkheid zijn de drie kernwaarden die leidend zijn voor ons persoonlijk dagelijks handelen. Ze moeten in de school te zien en te voelen zijn.

- a) **Passie**
We hebben plezier in ons werk, liefde voor ons vak, voelen ons betrokken en verantwoordelijk, zetten bij tegenslag door, delen lief en leed en zijn trots op onze school.
- b) **Ambitie**
Wij bieden iedereen optimale ontwikkelingskansen in een uitdagende omgeving, stellen hoge eisen aan onszelf, denken na over ons eigen functioneren, verbeteren continu ons werk en zijn trots op onze resultaten.
- c) **Verantwoordelijkheid**
We voelen ons gezamenlijk verantwoordelijk, komen afspraken na, geven en ontvangen feed back, helpen elkaar, dragen zorg voor een veilige en plezierige school.

- *Onze Visie*

De belangrijkste doelstelling van PrO is het toe leiden naar een geschikte arbeidsplaats op de arbeidsmarkt en/of vervolgopleiding. Daarnaast besteedt de school veel aandacht aan de zelfredzaamheid van de leerling. Daarbij ligt de nadruk op wonen, werken, vrije tijd en goed burgerschap. Na het doorlopen van de school kunnen leerlingen zo zelfstandig en volwaardig mogelijk functioneren in de maatschappij.

Om dit te kunnen ontwikkelt de leerling verschillende vaardigheden. Dat zijn algemene vaardigheden zoals sociale vaardigheden en weerbaarheid, maar ook vaardigheden als koken en het bijhouden van de huishouding. Daarnaast leert de leerling specifieke vaardigheden gericht op het toekomstige beroep.

Uniek aan ons praktijkonderwijs is dat het zich richt op de belangstelling, wensen en talenten van elke leerling. Samen met de leerling en ouders onderzoekt PrO welke ambities en passies de leerling heeft. Daar wordt het onderwijs op afgestemd. De school coacht de leerling gedurende de gehele schoolcarrière en ook de jaren daarna kan de leerling op school terugvallen voor begeleiding. PrO voelt zich verantwoordelijk voor het succes van elke leerling.

- *Ons motto*

PrO Stadskanaal de school die werkt!

6.4 Onderwijs

6.4.1 *Onderwijsaanbod en aantal leerlingen*

Het praktijkonderwijs is een ongedeelde onderwijsvorm voor leerlingen t/m 18 jaar, zonder verdere niveau-indeling. Wel is sprake van een onder- en bovenbouw.

Schooljaar 2015-2016	Totaal per 1 oktober 2015
Aantal Leerlingen	203

6.4.2 *Aannamebeleid*

Voor toelating tot praktijkonderwijs zijn landelijke criteria vastgesteld. Een leerling die voldoet aan deze criteria krijgt een beschikking, afgegeven door de Commissie van Advies van Samenwerkingsverband 20.02 Groningen Ommelanden. Hiervan is sprake bij capaciteiten tussen 55/60 en 75/80 IQ en een leerachterstand groter dan drie jaar op twee van de domeinen technisch lezen, begrijpend lezen, spelling en rekenen.

6.4.3 *Leerlingbegeleiding*

Om de kwaliteit van de leerlingzorg een goede invulling te geven en te bewaken zijn alle aspecten beschreven en (door de medewerkers gedragen) vastgesteld in het schoolondersteuningsplan. Daarnaast is er een schoolondersteuningsprofiel vastgesteld, waarin beschreven staat wat PrO aan zorg kan bieden.

Voor de businesscase gaat het te ver om alle aspecten te belichten. Daarom een aantal concrete aspecten.

- Iedere leerling heeft tijdens de hele schoolloopbaan een mentor. Om het contact zo intensief mogelijk te laten zijn heeft ieder mentor maximaal 15 leerlingen onder zich. Iedere dag wordt zoveel mogelijk begonnen met een mentorgesprek.
- In klas 1 vindt er een huisbezoek plaats

- Er is zeer specifiek voor het praktijkonderwijs toelatingsbeleid vastgesteld. Zonder een door de RVC-VO afgegeven positieve beschikking mogen leerlingen niet geplaatst worden.
- Er is een kwaliteitsmap waarin alle relevante ondersteuningsinformatie is opgenomen
- Er is een papieren leerlingdossier met daarin alle relevante gegevens en specifiek de ondertekende documenten
- Er is door PrO zelf een uniek een digitaal leerlingdossier (de handelingsplanner) ontwikkeld, waarin ieder moment van de dag op de iPad van de medewerkers alle relevante, actuele (cognitieve, didactische en sociaal-emotionele) ontwikkelingen bijgehouden en onmiddellijk ingezien kunnen worden. Tevens geeft het de bewakers van de processen op ieder moment de mogelijkheid om de door de medewerkers geleverde kwaliteit (inhoud plannen, voortgang bijhouden administratie) te monitoren.
- Iedere leerling legt een Portfolio aan; een map waarin de ontwikkelingen en vorderingen van de leerling zichtbaar zijn en worden.
- Groeps- en leerlingbespreking (inclusief besprekingsformat) staan vermeld op de jaaragenda
- Het hele jaar vinden er coachingsgesprekken met leerlingen plaats en worden de verslagen opgenomen in de handelingsplanner
- Bij extra ondersteuning kunnen ketenpartners van de diverse Centra voor Jeugd, Gezin en Veiligheid (CJGV's) waar onze school mee te maken heeft, betrokken worden.
- De aan de school verbonden remedial teacher, tevens dyslexiespecialist, kan individuele leerlingen extra ondersteunen ten aanzien van het vergroten van leesvaardigheden. Door o.a. de klassen zo klein mogelijk te houden en inzet van pre teaching, verlengde en/of individuele instructie en inzet van ICT mogelijkheden proberen voorwaarden te scheppen om de remedial hulp zoveel mogelijk door de docent zelf in de klas tijdens de les uit te laten voeren.
- Uit leerlingbesprekingen kan blijken dat er sprake is van problematiek welke niet alleen binnen de schoolsetting aangepakt kan worden. Bespreking met/in het Zorgadviesteam (ZAT), Schoolmaatschappelijk werk, Jeugdgezondheidszorg, Bovenschools Ondersteuningsteam, is dan noodzakelijk om te komen tot een hulpverleningstraject met interne en externe betrokkenen.
- Voor training van de sociale vaardigheden maakt PrO ieder week gebruik van de methode Leefstijl en de sociale vaardigheidstraining Rots en Water, Playing for Success en Defendokai.
- Overdracht basisschool PrO, van klas 1 naar klas 2 enz. gaat volgens vaste protocollen en liggen vast in de jaarplanning.
- PrO maakt zoveel mogelijk gebruik van methode afhankelijke en methode onafhankelijke toetsen.

6.4.4 *Leerlingvolgsysteem*

PrO werkt met een eigen ontwikkeld leerlingvolgsysteem: de handelingsplanner (6.4.3).

6.4.5 *Inspectieoordeel*

De school heeft het basisarrangement voor het inspectietoezicht.

6.4.6 *Kwaliteitszorg*

Met kwaliteitsbeleid streeft PrO vier algemene doelen na:

- verbeteren van de kwaliteit;
- kader voor beleidsontwikkeling;
- borgen van de kwaliteit;
- verantwoording afleggen over de kwaliteit;

Wij willen een goede school zijn en een steeds betere school worden. Bij onze verbeteringstrajecten staan de volgende vijf vragen centraal:

- doen wij de goede dingen?
- doen wij de dingen goed?
- hoe weten wij dat?
- vinden anderen dat ook?
- wat gaan we nu doen?

PrO wil voldoen aan de wettelijke voorschriften zoals verwoord in de Wet Voortgezet Onderwijs en het inrichtingsbesluit. Tevens hechten wij veel waarde aan de kwaliteitsaspecten uit de Wet op het Onderwijstoezicht (WOT), op basis waarvan de onderwijsinspectie onderzoeken uitvoert. De standaarden die vanuit het Landelijk werkverband Praktijkonderwijs zijn opgesteld zijn voor ons een derde 'externe' pijler onder ons kwaliteitsbeleidsplan (KWP). Tot slot heeft de school de plicht om zich te verantwoorden naar haar belanghebbenden, voor ons in eerste instantie de leerlingen en de ouders.

Minstens zo belangrijk vinden we onze eigen kaders. De basis is, dat wij de wettelijke kaders niet ter discussie stellen, maar als uitdaging, steun/meetlat zien om onze kwaliteit op een zo hoog mogelijk niveau te kunnen krijgen/houden. We leggen de lat bewust hoog. Onze kwetsbare groep leerlingen verdient een school die hen zo optimaal mogelijk voorbereidt op een mooie toekomst.

Wij streven binnen de mogelijkheden van de school de volgende resultaten na:

- de leerlingen behalen het opleidingsniveau dat gezien hun mogelijkheden verwacht mag worden;
- de leerlingen ontwikkelen zich volgens een individuele (betreffende vakspecifieke en vakoverstijgende competenties) leerroute;
- de leerlingen functioneren naar verwachting in de vervolgopleiding of het werkveld.

De directeur-bestuurder is eindverantwoordelijk in de verantwoordingscyclus. Hij mandateert vanuit efficiency, bezitten van de juiste kennis en gedeeld eigenaarschap, een aantal taken in deze naar andere professionals in de schoolorganisatie:

- de kwaliteitscoördinatoren;
- de IOP coördinator;
- de zorgcoördinator;
- de stage coördinator;
- de zorg coördinator;
- de bouwcoördinator

Om de kwaliteit op alle beleidsterreinen structureel te waarborgen hanteren wij de kwaliteitscyclus van Deming; de PDCA-cyclus. De beleidsontwikkeling staat vermeld in het meerjarenbeleidsplan. Het meerjarenbeleidsplan is leidend voor de inhoud van de jaarplanning. Om de juiste koers te bepalen is de missie, visie leidend, volgt PrO o.a. de algemene landelijke onderwijsontwikkelingen en specifiek die van het praktijkonderwijs. Tevens wordt er gebruik gemaakt van de uitkomsten van inspectierapporten, tevredenheids-, benchmarkonderzoeken, exitinterviews, de gesprekkencyclus, evaluatiemomenten en de inzet van de specifiek voor PrO ontwikkelde handelingsplanner.

De beleidsontwikkeling wordt zo SMART mogelijk in deelplannen vastgelegd. Per deelplan is er een coördinator met een taakomschrijving.

De directeur-bestuurder legt minimaal driemaandelijks verantwoording af aan het Toezicht Houdend Bestuur.

'Afgerond' beleid wordt vastgelegd in beleidsdocumenten.

PrO is zich er van bewust, dat er een inhaalslag is gemaakt, maar dat er nog een aantal stappen moeten worden gezet. De basis is gezien de recente geschiedenis nog broos. PrO verwacht dat er einde schooljaar 2015-2016 een voldoende stevige basis ligt, waardoor de volgende stap richting de gewenste 'excellente' school gezet kan worden.

6.5 Personeel

6.5.1 Kengetallen

Schooljaar 2015-2016	Aantal FTE	Aantal personen
In dienst	25,9	31
<i>Vrouw</i>	<i>10,5</i>	<i>14</i>
<i>Man</i>	<i>15,4</i>	<i>17</i>
Vaste aanstelling	22,1	26
<i>Fulltime</i>	<i>13,0</i>	<i>13</i>
<i>Parttime</i>	<i>9,1</i>	<i>13</i>
Tijdelijke aanstelling	3,8	5
<i>Fulltime</i>	<i>1,0</i>	<i>1</i>
<i>Parttime</i>	<i>2,8</i>	<i>4</i>
Onderwijsgevende functies ¹⁹	17,8	21
Ondersteunende functies	6,1	8
Management ²⁰	2,0	2
0-19 jaar	0,0	0
20-24 jaar	0,0	0
25-29 jaar	2,0	3
30-34 jaar	4,6	6
35-39 jaar	6,6	7
40-44 jaar	1,6	2
45-49 jaar	2,5	3
50-54 jaar	5,4	6
55-59 jaar	2,0	2
60-64 jaar	1,2	2

Schalen OBP	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	Tot
Aantal fte	0,8				0,6	0,7	3,6				0,4		6,1

6.5.2 Functiemix leraren

Scholen hebben tot 1 oktober 2015 de tijd gekregen om de streefcijfers functiemix voor leraren te realiseren. De situatie voor de PrO populatie per 1 augustus 2015 is als volgt:

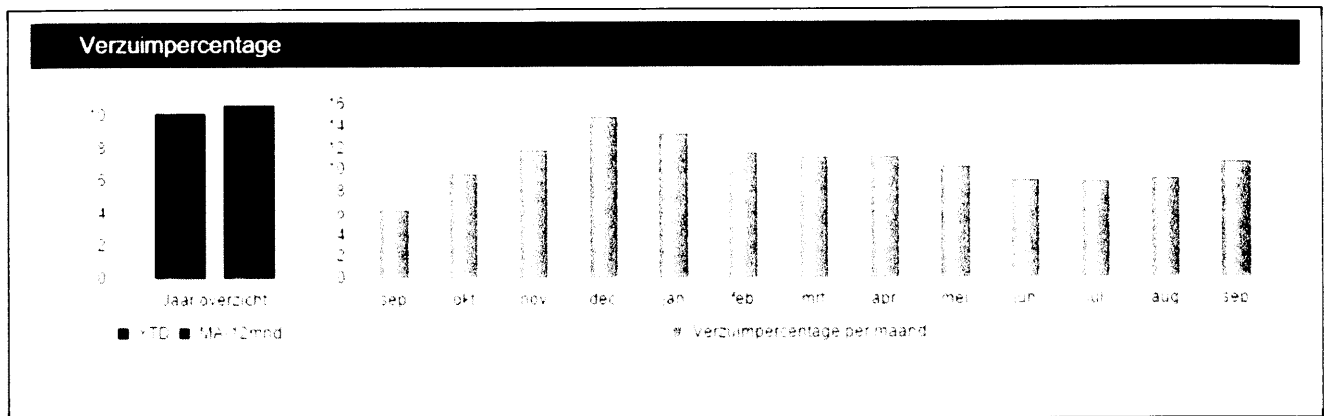
Functiemix	Realisatie 1 aug 2015
LB	59.6%
LC	30.3%
LD	10.1%

¹⁹ Leraren en leermeesters

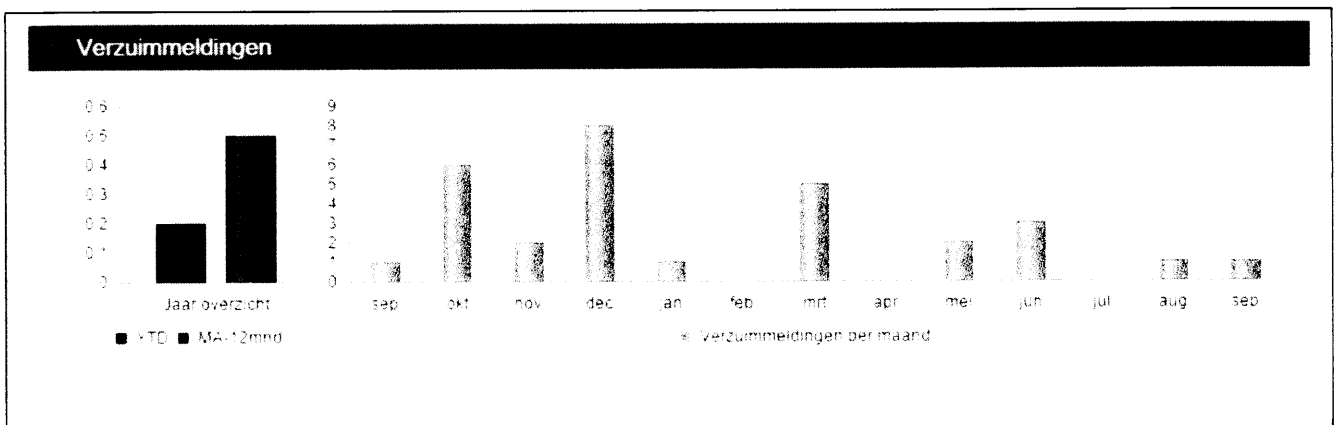
²⁰ Exclusief de directeur-bestuurder

6.5.3 Ziekteverzuim

PrO is voor wat betreft de bedrijfsgezondheidszorg aangesloten bij MaetisArdyn.
De verzuimcijfers over de periode september 2014 – september 2015 zijn als volgt:

Het actuele hoge verzuimpercentage (10,5%) wordt vooral veroorzaakt door vier langdurig zieke collega's.

6.5.4 Bevoegdheden

Alle leraren zijn bevoegd tot het geven van praktijkonderwijs (Pabo of lerarenopleiding). Er zijn drie leerwerkmeesters die werken onder de verantwoordelijkheid van een docent met lesbevoegdheid.

6.6 Financiën

6.6.1 Jaarrekening 2014 van Pro

Balans per 31 december 2014

1 Activa	31-dec-14	31-dec-13
Vaste activa		
1.2 Materiele vaste activa	484.128	436.949
Totaal vaste activa	484.128	436.949
Vlottende activa		
1.5 Vorderingen	131.350	143.373
1.7 Liquide middelen	1.295.983	1.748.683
Totaal vlottende activa	1.427.333	1.892.056
Totaal activa	1.911.461	2.329.005
2 Passiva		
2.1 Eigen vermogen	1.562.378	2.110.172
2.2 Voorzieningen	18.645	23.444
2.4 Kortlopende schulden	330.438	195.389
Totaal passiva	1.911.461	2.329.005

Staat van baten en lasten over 2014

	Realisatie 2014	Begroting 2014	Realisatie 2013
3 Baten			
3.1 Rijksbijdragen	2.289.689	2.265.579	2.218.109
3.2 Overige overheidsbijdragen en -subsidies	25.785	20.720	217.086
3.5 Overige baten	115.614	83.984	132.754
Totale baten	2.431.088	2.370.283	2.567.949
4 Lasten			
4.1 Personeelslasten	2.340.069	1.986.706	2.037.331
4.2 Afschrijvingen	104.874	98.653	96.216
4.3 Huisvestingslasten	153.697	141.250	125.245
4.4 Overige lasten	403.443	237.200	337.523
Totale lasten	3.002.083	2.463.809	2.596.315
Saldo baten en lasten	-570.995	-93.526	-28.366
5 Financiële baten en lasten	23.202	30.050	30.689
Netto resultaat	-547.793	-63.476	2.323

Analyse jaarrekening 2014 van PrO

Ratio's	
Exploitatiesaldo	€ 547.793 negatief Het negatieve resultaat van het lopend boekjaar is ten laste van het eigen vermogen geboekt in de algemene reserve. Het negatieve resultaat wordt vooral veroorzaakt door de hogere personeelslasten, waaronder ziektevervang. De materiele exploitatie is dekkend.
Liquiditeit	De current ratio is met 4,3 goed te noemen, ruim boven de norm. De vlottende activa bestaat uit 91 % uit liquide middelen. Het verlies is grotendeels gefinancierd uit de liquide middelen. De school kan op korte termijn aan haar verplichtingen voldoen.
Weerstandvermogen	Het weerstandsvermogen is goed. Het totale vermogen bestaat voor 82 % uit eigen vermogen. Er zijn geen rente dragende schulden.
Solvabiliteit	0,82 Dit is de verhouding tussen het eigen vermogen en het totale vermogen. De school kan op lange termijn ruimschoots aan haar verplichtingen voldoen.
Rentabiliteit	-22,5 % Door het verlies is de rentabiliteit negatief.

6.6.2 Prognose 2015-2018 voor PrO

Prognose 2015-2018

	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Activa				
Vaste activa				
Materiële vaste activa	444.328	627.361	616.472	609.813
Totaal vaste activa	444.328	627.361	616.472	609.813
 Vlottende activa	 1.076.254	 899.638	 999.313	 1.053.097
Totaal activa	1.520.582	1.526.999	1.615.785	1.662.910
 Passiva				
Eigen vermogen				
Algemene reserve	598.669	627.064	737.828	806.931
Bestemmingsreserve publiek	703.080	681.102	659.124	637.146
Voorzieningen	23.444	23.444	23.444	23.444
Kortlopende schulden	195.389	195.389	195.389	195.389
Totaal passiva	1.520.582	1.526.999	1.615.785	1.662.910
 Raming Staat van baten en lasten				
	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Baten				
Rijksbijdragen	2.375.088	2.428.610	2.360.601	2.307.381
Overige baten	15.750	15.750	15.750	15.750
Totale baten	2.390.838	2.444.360	2.376.351	2.323.131
 Lasten				
Personeelslasten	2.301.393	1.903.875	1.760.597	1.774.287
Afschrijvingen	108.968	106.968	100.889	96.659
Huisvestingslasten	138.250	138.250	138.250	138.250
Overige lasten	304.000	304.000	300.000	276.000
Totale lasten	2.852.611	2.453.093	2.299.736	2.285.196
 Saldo baten en lasten	 -461.773	 -8.733	 76.615	 37.935
 Saldo financiële bedrijfsvoering	 21.110	 15.150	 12.170	 9.190
 Totaal resultaat	 -440.663	 6.417	 88.785	 47.125

Analyse prognose 2015-2018 voor PrO

De prognose voor de periode 2015-2018, zoals die in de jaarrekening 2014 is opgenomen, is voor 2015 nog fors negatief (- € 440.000) en voor de jaren daarna licht positief. Dit laatste is een effect van een indringende ombuigingsoperatie die in 2015 is begonnen.

Personele ombuiging	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Personele bezetting in FTE	35,38	25,67	24,67	24,67
- Management / Directie	3,00	2,60	2,60	2,60
- Onderwijzend personeel	23,48	16,96	15,96	15,96
- Overige medewerkers	8,91	6,11	6,11	6,11
Leerlingen aantallen (T-1)	195,00	205,00	200,00	190,00

De school komt hiermee na een onrustige periode en een forse investering in de onderwijskwaliteit, weer in de zwarte cijfers. Dit vraagt veel van de medewerkers in de organisatie en hierin ligt een zeker risico besloten m.b.t. de draagkracht.

Een aandachtspunt voor de komende jaren is het effect van de landelijke vereveningsmaatregelen voor het praktijkonderwijs. Naar het zicht thans laat aanzien werken die negatief door op PrO in Stadskanaal (zie 7.9). Uit deze verkenning blijkt eens te meer de kwetsbaarheid van de kleine zelfstandige PrO en de meerwaarde van de overdracht naar Ubbo Emmius. Het is belangrijk om de ingeslagen weg van verbetering voort te zetten met goede ondersteuning vanuit het stafbureau.

6.7 Huisvesting, inventaris en exploitatie

Het hoofdgebouw aan de Gelderselaan dateert van 2004; het bijgebouw van 2008. De gebouwen verkeren in een goede staat van onderhoud. Er wordt gewerkt met een onderhoudsplan van Syplon. De firma Harwig zorgt voor onderhoud van de lift, de brandbeveiliging, de alarmopvolging, etc.

De huidige huisvesting is krap bemeten. Er is een interne verbouwing gepland voor de zomer van 2016.

Ook voor de inventaris is door Syplon een onderhoudsplan opgesteld. Uitvoering vindt, zoveel mogelijk in eigen beheer, plaats conform dit plan.

De totale materiële exploitatie van de school past binnen de beschikbare rijksvergoeding.

De schoonmaak van het gebouw is uitbesteed aan Dok 4 in Stadskanaal.

Pro werkt met Google Apps for Work en gebruikt chromebooks. Dit bevalt goed!

Voor de registratie van de onderwijsresultaten en leerlingbegeleiding wordt gewerkt met Magister (de kosten hiervan bedragen € 4400 per jaar).

Voor het internetgebruik bedragen de kosten € 1500 per jaar + een vergoeding van € 10,50 per leerling.

De school is aangesloten bij het Picto (Platform Informatie en Communicatie Technologie) tegen een vergoeding van € 35 per leerling.

7. Een doorkijk na 1 januari 2016

7.1 Behoud zelfstandigheid en eigenheid

Zoals eerder in deze businesscase is aangegeven wordt veel belang gehecht aan het behoud van een grote mate van zelfstandigheid en eigenheid van PrO binnen Ubbo Emmius. Dit krijgt o.a. vorm in de positionering als zelfstandige school binnen de Stichting Ubbo Emmius. Dit uitgangspunt laat onverlet dat wordt gezocht naar de meerwaarde van de inbedding in een grotere organisatie en dat dit ook bepaalde verplichtingen met zich meebrengt. Zo is de planning & control cyclus van Ubbo Emmius ook van toepassing op PrO, zichtbaar in o.a. de strategische beleidsplanning, de jaarlijkse schoolplannen, het begrotingsproces, de externe verantwoording (w.o. de jaarverslaglegging), etc. Kortom PrO is een volwaardig onderdeel van Ubbo Emmius onder erkenning van de specificiteit.

7.2 Bestuur en management

- Raad van toezicht

Voorgesteld wordt om de Raad van Toezicht van Ubbo Emmius uit te breiden (dan wel een vacature in te vullen) met een lid van het Toezichthoudend Bestuur van PrO. Dit in het kader van bestuurlijke continuïteit van PrO. De Raad van Toezicht van Ubbo Emmius neemt hierover, voor 1 januari 2016, een zelfstandig besluit.

- Directeur van PrO

Voor de dagelijkse leiding van PrO zal een nieuwe directeur worden geworven. De vacature wordt tegelijkertijd in- en extern opengesteld. De procedure wordt ondersteund door bureau Beteor. Bij de planning zal terdege rekening worden gehouden met het belang van continuïteit in de aansturing van PrO. De directeur PrO ressorteert onder de bestuurder van Ubbo Emmius en hij maakt deel uit van het managementteam van Ubbo Emmius.

- Overige managementfuncties

De twee teamleidersfuncties van PrO blijven gehandhaafd. Bij inbedding in het functiebouwwerk van Ubbo Emmius zal speciale aandacht worden besteed aan de specificiteit van PrO en de rol die de teamleiders hierin vervullen (zie 6.2.2).

7.3 Medezeggenschap

De positionering van PrO als zelfstandige school binnen de Stichting Ubbo Emmius, met een eigen BRIN-nummer, brengt met zich mee dat de school een eigen medezeggenschapsraad houdt. Samen met de MR van Ubbo Emmius Scholengemeenschap moet vervolgens een Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad worden ingesteld. Dit zal worden voorbereid door een werkgroep met vertegenwoordigers uit de MR van PrO en uit de MR van Ubbo Emmius Scholengemeenschap. Het streven is om de GMR per 1 augustus 2016 te realiseren.

7.4 Ondersteuning

Het stafbureau van Ubbo Emmius is werkzaam voor zowel PrO als voor de locaties van Ubbo Emmius Scholengemeenschap. Deze ondersteuning betreft de volgende terreinen: Onderwijs en kwaliteitszorg, P&O, Financiën, ICT, communicatie, Facilitaire dienstverlening en huisvesting. De ondersteuning en de bijdrage daaraan zal worden afgestemd met het management van de school, waarbij het uitgangspunt is dat dit geen lastenverzwaring mag opleveren voor PrO ten opzichte van de huidige uitbestede diensten/ondersteuning. Kortom dat een efficiency-effect wordt bereikt. In ieder geval zal de personeelsadministratie worden overgenomen waardoor het contract met Helder Onderwijs (voorheen OSGMetrium) komt te vervallen.

7.5 Onderwijskundige meerwaarde

Hoewel het Praktijkonderwijs een geheel eigen soort van onderwijs is, kent het wel raakvlakken met het leerwegondersteunend onderwijs (lwoo). Er is altijd een groep leerlingen die in het zogenaamde grijze gebied valt, zijn het leerlingen voor het praktijkonderwijs of voor het vmbo? De samenwerking tussen beide scholen maakt het gemakkelijker om proefplaatsingen te organiseren of om een tussenklas te vormen. Het moge duidelijk zijn dat deze mogelijkheden nog verder moet worden verkend.

7.6 Personeel en werkgelegenheid

Alle personeelsleden van de Stichting Ubbo Emmius hebben een bestuursaanstelling. Vanuit die aanstelling is men werkzaam op de school voor PrO of Ubbo Emmius Scholengemeenschap. Een belangrijk uitgangspunt is het behoud van werkgelegenheid. Daarbij is overplaatsing tussen beide scholen mogelijk, maar dat is gebonden aan bepaalde spelregels die zijn vastgelegd in de cao vo.

Ingeval van afvloeiingsnoodzaak moet met de vakbonden overleg worden gevoerd over de wijze waarop dit plaatsvindt, inclusief de vaststelling van de afvloeiingssystematiek en een sociaal plan.

7.7 Bedrijfsvoering

De bedrijfsvoering van PrO zal worden ingebed in gangbare werkwijze van Ubbo Emmius. Dit werkt door in onder andere de formatietoedeling, de bestelprocedures, de handelingsbevoegdheid (procuratie), groot onderhoud, de investeringen, huisvesting (w.o. huren), ict, facilitaire diensten (w.o. schoonmaak), etc.

De ict-infrastructuur en de digitale toepassingen (software/programma's) binnen Pro vragen speciale aandacht; in het bijzonder de voortzetting van het gebruik van de handelingsplanner.

Onmiskenbaar brengt dit een gewenningsproces met zich mee, immers de huidige handelingsvrijheid van PrO is groot. Daarom zal de invulling van de bedrijfsvoering, voorafgaand aan de overdracht, uitgebreid worden voorbereid met de direct betrokkenen. Omdat de overdracht midden in het schooljaar plaatsvindt, is de continuïteit van het onderwijs hierbij essentieel.

7.8 Perspectief van de krimp

Het voedingsgebied van PrO en Ubbo Emmius is in de komende jaren onderhevig aan krimp.

School	Telling 2014	Prognose 2015	Prognose 2016	Prognose 2017	Prognose 2018	Prognose 2019	Prognose 2020	Prognose 2025	Prognose 2030
PrO	195	197	186	176	167	157	148	136	130
	100%	101%	95%	90%	86%	81%	76%	70%	67%
Ubbo Emmius ²¹	3245	3039	2914	2849	2802	2765	2683	2476	2390
	100%	94%	90%	88%	86%	85%	83%	76%	74%
Totaal	3440	3236	3100	3025	2969	2922	2831	2612	2520
	100%	94%	90%	88%	86%	85%	82%	76%	73%

Bron: DUO januari 2015

De actuele cijfers voor 2015 (per 1 oktober 2015) wijken gunstig af t.o.v. deze prognose.

School	Prognose DUO 2015	Aantal leerlingen per 1 oktober 2015
PrO	197	203
Ubbo Emmius	3039	3097
Totaal	3236	3300

²¹ Dit aantal leerlingen is inclusief de leerlingen van voorheen het vo van Noorderpoort

7.9 Vereveningssysteematiek bekostiging praktijkonderwijs (PrO ²²)

Met ingang van 1 januari 2016 wordt PrO onderdeel van het passend onderwijs. Dat betekent dat het Samenwerkingsverband VO ook verantwoordelijk wordt voor deze vorm van leerling ondersteuning.

De praktische invulling hiervan houdt in dat:

- het Samenwerkingsverband verantwoordelijk wordt voor de toewijzing van PrO; voorlopig gebeurt deze toewijzing nog aan de hand van de tot nu toe gebruikelijke en dus bekende landelijke criteria;
- het Samenwerkingsverband wordt dan met ingang van 1 januari 2016 ook verantwoordelijk voor het ondersteuningsbudget voor PrO.

In 2016 neemt de wetgever een besluit of de beschikbare budgetten voor het praktijkonderwijs in de toekomst gelijk verdeeld worden over samenwerkingsverbanden. Een gelijke verdeling betekent hier een verdeling naar rato van het aantal VO-leerlingen binnen het samenwerkingsverband. Deze operatie wordt verevening genoemd. Verevening leidt tot een herverdeling van de ondersteuningsbudgetten tussen de samenwerkingsverbanden. Voor het Samenwerkingsverband Groningen Ommelanden zullen de beschikbare budgetten voor lichte ondersteuning, waaronder LWOO en PrO, sterk dalen. Deze daling van de beschikbare budgetten zal ook gevolgen hebben voor de VO scholen met LWOO en PrO.

De bekostiging van het PrO gebeurt in de vorm van een lumpsum bedrag. Bij de berekening van het bekostigingsbedrag wordt er onderscheid gemaakt tussen de basisbekostiging en de ondersteuningsbekostiging. De basisbekostiging wordt bepaald op een vergelijkbare wijze als het reguliere VMBO. De ondersteuningsbekostiging is een bedrag per leerling van circa € 4.100²³.

Tot en met het bekostigingsjaar 2015 wordt de ondersteuningsbekostiging ten laste van het Rijksbudget uitgekeerd aan de scholen. Voor het ondersteuningsdeel van de bekostiging is er wel een macro-budgettaire beperking. Een relatieve stijging van het aantal PrO-leerlingen ten opzichte van 2012 zal resulteren in een lager bedrag per leerling voor de ondersteuningsbekostiging.

Met ingang van 2016 zullen de budgetten voor de ondersteuningsbekostiging worden overgeheveld naar de samenwerkingsverbanden. In 2016 en 2017 en waarschijnlijk ook nog in 2018 wordt de budgetruimte van het samenwerkingsverband voor de ondersteuningsbekostiging PrO gebaseerd op het aantal PrO-leerlingen in het samenwerkingsverband op 1 oktober 2012.

Als er wordt besloten tot verevening dan zal de budgetruimte voor ondersteuningsbekostiging PrO van het samenwerkingsverband niet meer gebaseerd zijn op de feitelijke omvang van de deelname aan het PrO in het samenwerkingsverband maar op de landelijke gemiddelde omvang van de deelname aan het PrO.

Het samenwerkingsverband houdt wel de verplichting om te voorzien in de gehele ondersteuningsbekostiging van alle PrO-leerlingen in het samenwerkingsverband.

In een situatie waarin de deelname aan het PrO hoger is dan het landelijk gemiddelde zal het samenwerkingsverband de ondersteuningsbekostiging van het PrO moeten halen uit de overige budgetten voor lichte ondersteuning.

In het samenwerkingsverband Groningen Ommelanden is op de teldatum 1 oktober 2014 het deelname percentage PrO 5,39 procent. Het landelijk gemiddelde deelname percentage per 1 oktober 2014 is 2,96 procent en op de peildatum 1 oktober 2012 was het 2,84 procent.

Deelnamepercentage PrO	1-10-2012	1-10-2013	1-10-2014
SWV VO Groningen Ommelanden	5,15 %	5,22 %	5,39 %
Landelijk percentage PrO-leerlingen	2,84 %	2,92 %	2,96 %

²² In deze paragraaf wordt met PrO de schoolsoort praktijkonderwijs bedoeld

²³ Strikt genomen is er enige variatie die afhankelijk is van de zogenoemde schoolsoortgroep waartoe de school behoort.

Met ingang van 2016 ontvangt het samenwerkingsverband een budget voor ondersteuningsbekostiging PrO dat is gebaseerd op de feitelijke deelname per 1 oktober 2012. Dat wil zeggen dat het beschikbare budget is gekoppeld aan een deelname percentage dat een fractie lager is dan het huidige feitelijke deelname percentage. In grote lijnen kan dus worden gesteld dat de beschikbare budget ruimte op het niveau van het samenwerkingsverband toereikend is om de ondersteuningsbekostiging PrO te dekken.

Verevening van de ondersteuningsbekostiging PrO betekent dat het budget van het samenwerkingsverband voor het onderdeel ondersteuningsbekostiging PrO vanaf 2019 wordt gebaseerd op het landelijk gemiddelde in 2012 van 2,84 %. Als dat zich voordoet dan is het samenwerkingsverband om budgettaire redenen gedwongen om de deelname PrO fors omlaag te brengen.

Het is in financieel opzicht niet te dragen om met de deelname PrO veel uit de pas te lopen van het landelijk gemiddelde. Dat heeft dan ook een direct effect op het aantal te verwachten PrO-leerlingen in de jaren vanaf 2019.

Voor PrO Stadskanaal is er een leerlingprognose die rekening houdt met de demografische ontwikkelingen. De prognose en de bijbehorende ondersteuningsbekostiging (ongeveer € 4100 per leerling) ziet er als volgt uit:

Prognose PrO Skn	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2030
Aantal leerlingen	197	186	176	167	157	148	145	142	140	138	136	130
Ondersteunings-bekostiging (x € 1000)	€ 808	€ 763	€ 722	€ 685	€ 644	€ 607	€ 595	€ 582	€ 574	€ 566	€ 558	€ 533

Een beperking van het aantal leerlingen met ingang van 2019 tot het landelijk gemiddelde van 2012 levert het volgende beeld:

Capaciteit PrO Skn obv landelijk gemiddelde	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2030
Aantal leerlingen	83	78	77	76	75	74	72	68
Ondersteuningsbekostiging (x € 1000)	€ 339	€ 320	€ 316	€ 312	€ 308	€ 303	€ 294	€ 281

Dat leidt dan tot een aanzienlijke reductie van de inkomsten van de ondersteuningsbekostiging voor PrO Stadskanaal.

Reductie inkomsten PrO Skn (x € 1000)	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2030
Daling ondersteuningsbekostiging	€ 305	€ 287	€ 279	€ 271	€ 267	€ 262	€ 264	€ 252
Overgangsmaatregel	€ 305	€ 215	€ 139	€ 68	-		-	-
Netto daling	€ 0	€ 72	€ 139	€ 203	€ 267	€ 262	€ 264	€ 252

Bij het bovenstaande is verondersteld dat de basisbekostiging gewoon wordt ontvangen voor alle leerlingen. De terugloop in inkomsten zit dus uitsluitend in de terugloop van de ondersteuningsbekostiging.

Het is gebruikelijk dat een maatregel met ingrijpende financiële gevolgen zoals de verevening gepaard gaat met een overgangsregeling die een geleidelijke overgang faciliteert. Het geld van de overgangsmaatregel behoort tot het budget van het samenwerkingsverband. Met die tijdelijke extra budgetruimte kan de beoogde daling van het aantal PrO-leerlingen via een meer geleidelijk pad verlopen. Als dit volledig wordt benut dan is er budgettaire ruimte voor de volgende aantallen leerlingen voor PrO Stadskanaal:

Capaciteit PrO Skn incl overgangsbudget	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2030
Aantal leerlingen	157	130	111	93	75	74	72	68

De leerlingen die niet meer ingeschreven staan op een school voor PrO zullen dan elders onderwijs volgen. De basisbekostiging van deze leerlingen blijft dus in principe behouden voor de school waar deze leerlingen dan wel onderwijs volgen. Als dat op een van de vestigingen van Ubbo Emmius is, is het verlies aan bekostiging op bestuursniveau dus gelijk aan de omvang van de vermindering van de ondersteuningsbekostiging. Daarbij past nog wel een kanttekening. De inschrijvingsduur van een PrO-leerling is zes jaar en die van een vmbo leerling 4 jaar. De leerlingen die in de huidige omstandigheden wel naar het PrO zouden gaan en in de nieuwe omstandigheden met verevening niet meer, kennen dan een kortere schoolloopbaan in het VO. Door de kortere inschrijfduur is er dus ook een verlies in de basisbekostiging. De omvang hiervan is circa € 120.000 op jaarbasis²⁴.

7.10 Beleid Samenwerkingsverband Groningen Ommelanden

Het Samenwerkingsverband heeft in augustus 2015 gekozen voor de opting-out variant voor het leerwegondersteunend onderwijs. Voor het Praktijkonderwijs geldt de oude regeling, dat wil zeggen dat er tot 2018 geen wijzigingen zijn in zowel de toelatingscriteria als de verblijfsduur van de leerlingen. Wel verdwijnt als gevolg van landelijke wetgeving per 1 januari 2016 de Regionale Verwijzingscommissie.²⁵

Het samenwerkingsverband heeft besloten dat de scholen voor praktijkonderwijs per die datum zelf de toelating mogen regelen, zonder tussenkomst van een externe commissie. Wel zal door middel van audits worden nagegaan of er op terechte gronden een toelaatbaarheidsbeschikking is verstrekt.

Binnen het Samenwerkingsverband wordt al jaren een groei van de deelname aan het praktijkonderwijs gezien. Zoals in de vorige paragraaf al werd aangegeven wordt ook het praktijkonderwijs onder Passend Onderwijs gebracht. Het Samenwerkingsverband is derhalve aan zet om (een deel van) de financiering te regelen. Om een eventuele groei in de komende jaren op te vangen heeft het Samenwerkingsverband geld gereserveerd.

²⁴ Het aantal PrO leerlingen daalt met circa 65; de inschrijfduur daalt met circa 30 procent; er zijn dan 20 leerlingen minder waarvoor de basisbekostiging van € 6000 wordt ontvangen.

²⁵ De RVC is een onafhankelijke commissie die op basis van aangeleverde dossiers besluit of een leerling al dan niet toelaatbaar is tot het PrO.

8. Bijlagen

8.1 Intentieverklaring

(Ondertekend door de bestuurders op 2 juli 2015)

Besturen van de Stichting Pro Stads kanaal en de Stichting Ubbo Emmius

Overwegende dat,

- Beide schoolorganisaties hun maatschappelijke verantwoordelijkheid willen nemen voor het behoud en bereikbaar houden van de onderwijsvoorzieningen met hoge kwaliteit voor Voortgezet Onderwijs in de regio Stads kanaal;
- de ontwikkelingen in het onderwijs (passend onderwijs), de maatschappij (krimp, arbeidsmarkt) en de overheid (vergrote gemeentelijke rol) vragen om verbreding van deskundigheid/professionaliteit en proactiviteit van schoolbesturen;
- in dat kader partijen met name willen samenwerken en afstemmen voor het behoud van een onderwijsvoorziening voor Praktijkonderwijs en daar waar mogelijk voor samenwerking met de beroepskolom VMBO-MBO) in Stads kanaal;
- beide organisaties het gezamenlijk belang onderschrijven van een goede toeleiding van leerlingen vanuit het Pro naar de arbeidsmarkt;
- het belangrijk is voor medewerkers een ideale werkgever te zijn;
- beide schoolorganisaties van mening zijn dat bezinning op de identiteit van de eigen schoolorganisatie doorlopende aandacht verdient waarbij over en weer respect is voor elkaars grondslag;
- beide schoolorganisaties zich willen inzetten voor het terugdringen van het voortijdig schoolverlaten en het optimaliseren van een goede ondersteunings- en begeleidingsstructuur voor hun leerlingen;
- het een gemeenschappelijk belang is dat voor leerlingen van Pro – die daarvoor in aanmerking komen – goede doorlopende leerlijnen en optimale studie-vervolgmogelijkheden tussen het VMBO van Ubbo Emmius en het MBO van Pro in de regio Stads kanaal worden ontwikkeld;
- de eigenheid van het Praktijkonderwijs gewaarborgd blijft.

en verder overwegende dat,

- het toezichthoudend bestuur van Pro Stads kanaal en de Raad van Toezicht van Ubbo Emmius goedkeuring geven aan de intentie om te komen tot een vorm van bestuurlijke samenwerking/besturenfusie;

komen overeen dat

- zij in gezamenlijkheid het proces van bestuurlijke samenwerking ingaan, met de bedoeling dit per 1 januari 2016 (zie toelichting) te effectueren in een bestuurlijke overdracht van Pro Stads kanaal aan Ubbo Emmius, conform de in de toelichting genoemde condities;
- er een stuurgroep wordt ingericht waarin vanuit elke partij twee vertegenwoordigers zitting hebben;
- de uiteindelijke besluitvorming plaatsvindt nadat het toezichthoudend bestuur van Pro Stads kanaal en de Raad van Toezicht van Ubbo Emmius positief hebben geoordeeld over de businesscase en de Medezeggenschapsraden hebben ingestemd;
- het proces door een externe partij wordt begeleid;
- de aan dit proces toe te rekenen externe kosten naar rato van het leerlingaantal 1 oktober 2014 voor rekening van beide organisaties zullen zijn;
- Pro Stads kanaal zo mogelijk het eigen Brinnummer behoudt

Aldus overeengekomen te Stads kanaal, d.d. 2 juli 2015

Thys van Oord
Voorzitter Toezichthoudend Bestuur Pro

Gerard van Vliet
bestuurder Ubbo Emmius

8.2 Toelichting op de strategische keuze tot overdracht vanuit maatschappelijke ontwikkelingen

a) Passend onderwijs

Op 31 maart 2015 heeft de Eerste Kamer ingestemd met het wetsvoorstel waarmee lwoo en PrO onder de algemene systematiek van passend onderwijs worden gebracht. De (lichte ondersteunings)budgetten voor lwoo (leerwegondersteunend onderwijs) en PrO vallen daarmee met ingang van 1 januari 2016 onder de samenwerkingsverbanden. Ook zijn de samenwerkingsverbanden vanaf die datum verantwoordelijk voor het afgeven van toelaatbaarheidsverklaringen voor lwoo en PrO. De regionale verwijzingscommissies worden opgeheven. In de periode tussen 2016 en 2018 moeten de samenwerkingsverbanden bij de toelaatbaarheidsverklaring voor het praktijkonderwijs nog de landelijke indicatiecriteria toepassen. Voor het lwoo mogen ze daar via de zogeheten 'opting out' ook vanaf zien. Het wachten is nog op het besluit van OCW of de indicatiecriteria praktijkonderwijs ook na 2018 gehandhaafd blijven.

Om de kansen te grijpen en de bedreigingen het hoofd te bieden, is het noodzakelijk dat scholen zich op alle niveaus een positie verwerven binnen het samenwerkingsverband. Het financiële belang (verevening, verdeling ondersteuningsbudget) voor de niet-praktijkscholen is groot. De stemzwaarte per schoolbestuur is afhankelijk van het aantal leerlingen dat een schoolbestuur vertegenwoordigt. De stem van PrO Stadskanaal heeft nauwelijks zwaarte. In hoeverre is de directeur-bestuurder van de één-pitter in staat om steeds op de juiste (in) formele overlegplaatsen aanwezig te zijn.

b) Veranderingen in het Sociale Domein

De ondersteuning aan mensen die dat echt nodig hebben, dient zoveel als mogelijk in de nabijheid van deze mensen plaats te vinden. Gemeenten worden hiertoe beter in staat geacht dan landelijke overheden, op grond waarvan verschillende taken naar gemeenten overgeheveld worden, de decentralisaties: Participatiewet, AWBZ en Jeugdzorg. Daarnaast ontwikkelt de samenleving zich steeds meer van een verzorgingsstaat naar een participatiesamenleving. Vanuit de overheid zal er minder formele ondersteuning gegeven worden. Voor het praktijk onderwijs betekent dit waarschijnlijk, dat we onze leerlingen nog meer moeten leren zelfstandig te functioneren, leren zelf tot oplossingen te komen. Wie bewaakt bij decentralisatie het juiste aanbod voor onze leerlingen. Het draagvlak voor afschaffing toelatingscriteria onder besturen niet-praktijkscholen was groot. In hoeverre lagen hier financiële motieven aan ten grondslag. Decentralisatie biedt ook kansen voor een meer samenhangende aanpak (inclusief wat betreft gemeentelijk beleid) waardoor de professionele ondersteuning effectiever en efficiënter, meer maatwerk mogelijk wordt. Het is in deze van groot belang, dat PrO Stadskanaal intensief gaat werken aan het uitbreiden van het netwerk. Zeker de relatie met de gemeente moet intensief zijn. Gemeenten hebben, ook financieel, belang bij de inspanning van het praktijkonderwijs om de leerlingen te leren zo zelfstandig mogelijk te functioneren. Immers, hoe zelfstandiger de leerlingen nu en als ze ouder zijn functioneren, hoe minder ondersteuning gemeenten hoeven in te zetten. Wanneer scholen voor praktijkonderwijs erin slagen hun opbrengsten in termen van zelfstandig functioneren op de verschillende domeinen inzichtelijk te maken, zullen ze gemeenten meer aan hun zijde vinden. Het ESF is een mooi aanknopingspunt.

• Invoering participatiewet

Per 1 januari 2015 kwam er één regeling aan de 'onderkant' van de arbeidsmarkt, de Participatiewet. Gemeenten worden verantwoordelijk voor de ondersteuning bij het vinden en behouden van werk van al die jongeren die kunnen werken, alsmede voor de inkomensondersteuning. Daarbij is de ambitie: zoveel als mogelijk regulier werk. De Wsw wordt afgesloten voor nieuwe instroom. Wel worden gemeenten geacht een beperkt aantal beschutte werkplekken te creëren voor die mensen bij wie de beperking zoveel begeleiding en aanpassing zou vragen dat dat niet van een reguliere werkgever verwacht mag worden. Vanwege de maximering van het aantal beschutte werkplekken, is de verwachting dat praktijkonderwijs leerlingen daar niet meer voor in aanmerking komen. In elke arbeidsmarktregio wordt een Werkbedrijf ingericht. Dit is een samenwerkingsverband van gemeenten en sociale partners. Waar scholen voorheen met UWV zaken deden, dient nu de samenwerking met gemeenten gezocht te worden, en in het bijzonder met de regionale werkbedrijven. Er leven de nodige zorgen over de mate waarin gemeenten bereid zullen zijn om te investeren in de ondersteuning van deze jongeren bij het vinden én behouden van werk. Wat kan helpen, ook om in gesprek te komen, is het ESF-traject. Centrumgemeenten kunnen namens de arbeidsmarktregio's ondersteuning aanvragen voor beleid gericht op duurzame arbeid. Van het totale budget van dit project is 30 procent gereserveerd voor jongeren van het praktijkonderwijs en voortgezet speciaal onderwijs.

- **Sociaal akkoord & Quotumwet**

In het Sociaal Akkoord is afgesproken dat werkgevers in de periode tot 2026 100.000 extra banen creëren voor mensen met een arbeidsbeperking. De overheid zorgt tot 2024 voor 25.000 extra banen. In aanmerking komen die mensen die ook met begeleiding niet in staat zijn om het minimumloon te verdienen (Participatiewet, Wajong, Wsw). Vanuit werkgeverszijde zien we momenteel verschillende initiatieven om werk te maken van de extra banen voor mensen met een arbeidsbeperking, zoals De Normaalste Zaak. Wanneer deze ambities echter niet gerealiseerd worden zal (althans dat is het voornemen van het kabinet) de Quotumwet in werking treden. Het wetsvoorstel houdt in dat bij bedrijven van 25 medewerkers of meer een zeker percentage moet bestaan uit mensen uit deze doelgroep. Doen werkgevers dat niet, dan volgt een sanctie. Het Sociaal Akkoord en de eventuele Quotumwet bieden scholen voor praktijkonderwijs absoluut aanknopingspunten voor het gesprek met werkgevers en overheden. Het loont de moeite om na te gaan welke bedrijven in de eigen regio aangesloten zijn bij initiatieven zoals de Normaalste Zaak en deze bedrijven te benaderen. Er kleeft ook een risico aan de uitwerking van het Sociaal Akkoord en de Quotumwet: niet alle praktijkonderwijs leerlingen behoren tot de doelgroep (veel praktijkonderwijs leerlingen zijn immers wel in staat om het minimumloon te verdienen). Daardoor kunnen deze leerlingen in een achtergestelde positie belanden.

- **Decentralisatie AWBZ - Overheveling begeleiding naar WMO**

Gemeenten worden verantwoordelijk voor de functie begeleiding, die nu nog onder de AWBZ hangt. Het gaat bijvoorbeeld om begeleid wonen en dagbesteding. Deze overheveling gaat gepaard met een flinke korting. De kans bestaat dat vanwege de bezuinigingen minder praktijkonderwijs leerlingen kunnen uitstromen naar de dagbesteding, minder leerlingen een beroep kunnen doen op begeleid wonen. Scholen voor praktijkonderwijs staan waarschijnlijk voor de opgave om twee keer zoveel leerlingen (landelijke cijfers) aan regulier werk te helpen. Daarnaast doen sommige scholen een beroep op AWBZ-gelden voor training en begeleiding van hun leerlingen, bijvoorbeeld ten aanzien van hun sociale vaardigheden.

Bij samenwerking komt er meer mankracht (met meer kans op 'netwerkdeskundigheid') beschikbaar. De taken kunnen binnen een kleine organisatie nu eenmaal over minder mensen verdeeld worden. Dit maakt het risicovol (beschikbare kennis en tijd) en relatief kostbaarder (kosten inzet door minder leerlingen gedragen).. Samenwerking is vanuit het oogpunt van preventie/een pro-actieve houding (je weet immers dat er een reëel risico is) aan te bevelen. Daarnaast weegt de stem van een organisatie die 3000 leerlingen vertegenwoordigt zwaarder. De gemeente krijgt op alle beleidsterreinen steeds meer de regie functie (zie beschreven ontwikkelingen). Vanuit het oogpunt integraliteit (afstemming alle beleidsterreinen) efficiëntie, praten met één, elkaar niet elkaar beconcurrerende, mond(en) is overleg met zo min mogelijk organisaties van groot belang. De kwaliteit van het overleg zal aan kracht winnen als de deelnemers hun hoofdvestiging in Stadskanaal hebben. De kleine één-pitter kan bijna niet altijd alle expertise in huis hebben, voldoende beschikbare tijd hebben, of de inzet is relatief kostbaarder/kwetsbaarder. Daarnaast doen stakeholders liever zaken met grotere organisaties waar mogelijk met minder contactmomenten meerdere 'deals' gesloten kunnen worden.

- **Decentralisatie Jeugdzorg – Overheveling provinciale jeugdzorg en Jeugd-GGZ**

Gemeenten worden verantwoordelijk voor de totale jeugdzorg. Ook deze overheveling gaat gepaard met een behoorlijke korting. Deze ontwikkeling raakt een deel van de jongeren zeker gedurende hun schoolloopbaan. De kans bestaat dat vanwege de bezuinigingen minder praktijkonderwijs leerlingen een beroep kunnen doen op jeugdzorg. Verder kunnen scholen geconfronteerd worden met een andere organisatie van de jeugdzorg vanuit gemeenten en daarin kunnen gemeenten ook nog eens verschillen.

- ***Opleider naar werk***

Een state-of-the-art opleider naar werk, voor jongeren die prima kunnen werken maar die niet in staat zijn een startkwalificatie te behalen. Daar is duidelijk behoefte aan. Het praktijkonderwijs als expertisecentrum voor arbeidstoeleiding, niet alleen voor de praktijkonderwijs doelgroep, maar ook voor (een deel van de) vso en vmbo leerlingen die niet terecht kunnen op het mbo. Het praktijkonderwijs zou vso en vmbo scholen hierbij kunnen ondersteunen, of arrangementen kunnen bieden. Het is denkbaar, dat die samenwerking eerder/makkelijker tot stand kan komen nu scholen voor praktijkonderwijs in het kader van Passend Onderwijs deel uitmaken van een samenwerkingsverband. Voorwaarde is wel dat scholen hun positie binnen het samenwerkingsverband versterken, meer bekend en bemind raken, en een heldere visie ontwikkelen voor welke leerlingen en op welke wijze zij van betekenis kunnen zijn. Er zijn wel wat kritische noten te kraken als het gaat om het opleiden naar werk. Van dé opleider naar werk, mag je verwachten dat die continu zoekt naar manieren om nog effectiever en efficiënter te werken. Daar schort het in de praktijk aan. Wil het praktijkonderwijs uitgroeien tot een expertisecentrum voor arbeidstoeleiding, dan zal het werk moeten maken van een professionele leercultuur.

- ***Partnerschap met stakeholders (potentiële) werkgevers***

De kans is groot dat meer werkgevers (moeten) openstaan voor het werken met jongeren met een arbeidsbeperking. Dat betekent niet alleen kans op meer (leer)werkplekken, maar ook een kans om als opleider naar werk deze expertise in te zetten ter ondersteuning van werkgevers. Stages zouden bijvoorbeeld een gezamenlijk ontwerp van leerling, school en werkgever moeten zijn. De inzet van scholen zou er, ook gelet op de terugtrekkende overheid, op gericht moeten zijn om werkgevers te helpen om zoveel als mogelijk zelf de begeleiding van deze jongeren ter hand te nemen

- ***Inzet expertise Praktijkonderwijs***

Algemeen wordt aangenomen, dat andere onderwijssoorten (vooral VMBO en MBO), als het gaat om talentontwikkeling, brede vorming, maatwerk, nog veel kunnen leren van het praktijkonderwijs. Dat is echter, zowel binnen als buiten het onderwijs, onvoldoende bekend. Het is zaak dat het praktijkonderwijs haar moderne aanpak meer binnen het samenwerkingsverband bekend maakt.

- ***Ontwikkelingen arbeidsmarkt***

De gevolgen van de economische crisis, de hoge werkloosheid is een bedreiging voor de kansen op werk voor onze leerlingen. Hoger opgeleiden solliciteren ook op laaggeschoold werk. Er worden steeds hogere eisen aan werknemers gesteld. De toenemende flexibilisering van de arbeidsmarkt vraagt meer van ons aanpassingsvermogen. Dit is juist hetgeen waarmee veel van onze leerlingen moeite hebben.

De initiatieven om mensen met een arbeidsbeperking gelijke kansen te bieden zijn een kans. Methodieken als jobcarving (bestaande functies opsplitsen in gespecialiseerd en ongeschoold werk om banen te creëren voor mensen met een beperking) kunnen bijdragen aan inclusieve arbeidsorganisaties. Reshoring (steeds meer bedrijven halen hun productie terug uit de lagelonenlanden) in combinatie met loonkostensubsidie kan maken dat het aanbod van laaggeschoold werk zal groeien.

